

Ի՞ՆՉ ԿԸ ԳՐԵՆ ԼԻՔԱՆԱՆԵԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹԵՐԸ

Տեղական մամուլը իր 13 Օգոստոսի թիվով լուսարձակի տակ առած է Լիբանանի քաղաքական բեմը լուսող պանապան հարցեր, սակայն ամենին աւելի մեյան հոսեցնող նիւթը էլեկտրականութեան ընկերութեան պաշտօնէութեան գործադրուիլը, ինչպէս նաեւ ընդ-

հանրապէս էլեկտրականութեան ապապետականացման թղթածրարը կը հանդիսանան:

«Տիար» գրած է. «Ապահովական կեդրոնական խորհուրդը այսօր կը քննէ վերջին շրջանին պատահած դէպքերուն ծայրերը եւ ապահովական կառուցութեան բարելաման

համար կտրուկ միջոցառումներու կը դիմէ»:

Թերթին համաձայն, դատախազ Ատտուն կը հաստատէ իր տուած լուրը, որ Պարզայի ակնահարման ետին կը կանգնի կրօնական ծայրայեղական խմբակ մը: Ելեկտրականութեան ընկերութեան պաշտօնէաները կը սպառնան երկիրը մթութեան մատնել, եթէ խորհրդարանը նկատի չառնէ իրենց պահանջները, գրած է «Տիար»:

«Սաֆիր» ի համաձայն, Նեպիի Պրորի եւ վարչապետ Հարիրի այսօր պիտի փորձեն լուծել էլեկտրականութեան պաշտօնէաներու հարցը եւ վերջ դնել գործադրուիլին: Թերթը նշած է, թէ Ֆարի կազմակերպուի թիւնը, Համասի եւ Ժիհադի նման, յայտարարեց, որ անձնասպանական գործողութիւններ կրնան վերջ գտնել միայն որոշ պայմաններու յարգումով եւ առաջին հերթին պաշտօնէան գրաւելու հոգեւոր պարզումով:

«Քիֆահ Արապի» նշած է, թէ դատախազ Ատտուն տեղեկատուական մարզի դատական հարցով կարծի կեցուածք կ'որդեգրէ եւ կ'ըսէ. «Դատարանը յետ քննութեան կրնայ կայան մը լրիւ փակել եւ ոչ մէկ կողմ կրնայ նման որոշումի մը դէմ միջամտութիւն կատարել»:

«Սաֆիր» նշած է, թէ կեդրոնական Պէրիտին յայտարարեւած են յաւելելու 6 հնագիտական վայրեր:

Թերթերը նաեւ անդրադարձած են երիտասարդական բանակումներուն եւ ամառային դաստիարակչական համաժողովներուն:

«Սաֆիր» օրաթերթը իր ներքին էջերով մանրամասնօրէն ներկայացուցած է էլեկտրականութեան ընկերութեան պաշտօնէութեան գործադրուիլին ծայրերն ու մանրամասնութիւնները եւ սեփականաշնորհում մէջ առաջ են ետք տրուելիք անսականներուն տարբերութիւնները:

Թերթերը նաեւ յայնօրէն անդրադարձած են Արեւելեան Եւրոպան եւ ասիական երկիրներ հարուստող ողորդումներուն եւ հեղեղներուն, որոնք նիւթական հսկայական վնասներ պատճառած են: Թերթերը իրենց այս նիւթերուն կցած են «հետաքրքրական» լուսանկարներ:

ՀՈՒՆՏԱՅԻ ՄԸ ԱՌԵՒԱՆԳՈՒԱԾ՝ ՏԱՂՍԱՆԻ ՄԵԶ

ՄՈՍԿՈՒԱ, 13 (ՌՈՅԹԸՐԸ).- Հոլանտացի մը, որ կ'աշխատի «Մետաէն Սան Ֆրոնթիէր» ի հետ, առեւանգուած է Ռուսիոյ հարաւային Տաղստան շրջանին մէջ, յայտնեցին ռուսականութիւնն ու դիւանագետները:

Ռուսականութիւնը յայտնեց, որ Արկան Էրքէլ առեւանգուած է երեք պինտալներու կողմէ, Երկուշաբթի գիշեր մայրաքաղաք Մախաչքալայի մէջ: Դիւանագետներ աւելցուցին, որ Էրքէլ իր ինքնաշարժին մէջ կը գտնուէր, երբ պինտալները բոսնի ուժով պինք փոխարկուած են այլ ինքնաշարժ մը եւ՝ հետագա:

Անցնող քանի մը տարիներուն, փրկագին ապահովելու նպատակով առեւանգումի երեւոյթը ընդհանրացած է շրջանին մէջ:

ՏՕՆ ՎԵՐԱՓՈԽՄԱՆ Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ ԵՒ «ՈՒԽՏԻ ՕՐ» ՊԻՔՅԱՅԱՅԻ

Ի գիտութիւն մեր սիրելի հաւատացեալ ժողովուրդին կը յայտնենք, թէ Ս. Աստուածածնայ Վերափոխման տօնին առիթով, Պիքֆայայի Ուխտի Օրը պիտի կատարուի Զաբաթ, 17 Օգոստոս 2002:

Այս առիթով, պիտի կատարուի համոզուող Սուրբ պատարագ Ս. Աստուածածին մատրան շքափակին մէջ:

Արարողութեանց պիտի նախագահէ եւ ժողովուրդին իր պատգամը պիտի փոխանցէ՝

Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ

Պիտի պատարագէ եւ քարոզէ՝ **ԳԵՐԸ. Տ. ԳԵՂԱՄ ԵՊՍ. ԽԱՉԵՐԵԱՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴ ԼԻՔԱՆԱՆԻ ԸԱՅՈՅ**

Ժամերգութիւն կեսօրէ ետք ժամը 6:00ին Ս. պատարագ կեսօրէ ետք ժամը 7:30ին Յաւարտ Սուրբ եւ անմահ պատարագի, պիտի կատարուի խաղողի եւ մատաղի օրհնութիւն, հանդիսապետութեամբ վեհափառ հայրապետին:

Պատարագի երգեցողութիւնը պիտի կատարէ «ՇՆՈՐԸԱԼԻ» երգչախումբը, ղեկավարութեամբ՝

ՀՈԳԸ. Տ. ՄԵՂՐԻԿ ՎՐԴ. ԲԱՐԻՔԵԱՆԻ

Այս հոգեպարար առիթով, մեր հաւատացեալ ժողովուրդին Պիքֆայայ երթեւելի դիրութիւն ընծայելու համար յատուկ պատարագ պիտի տրամադրուի հետեւեալ վայրերուն մէջ

- Ս. Վարդանանց եկեղեցու դիմաց
- Ս. Աստուածածին եկեղեցու դիմաց
- Ս. Յովհաննու Կարապետ եկեղեցի
- Ս. Յակոբ եկեղեցու դիմաց
- Ֆանար ակունքին առջեւ եւ Ռաուտա
- Ս. Աարգիս եկեղեցու կից
- Անթիլիաս՝ Սիմիթեան շէնքեր
- Ս. Զատանից Սանկանց եկեղեցի

Պատերը պիտի մեկնին երեկոյան ժամը 5:00ին եւ պատրաստ պիտի ըլլան ժամը 11:00ին, մեր ժողովուրդը վերադարձնելու Պէրիտը:

Կոչ կ'ուղղենք հաւատացեալ մեր ժողովուրդին, որ օրուան խորհուրդով ու պատգամով զօրացած ուխտի գայ Պիքֆայայի Ս. Աստուածածին մատուռը՝ վերանորոգելու դարեր առաջ Աստուծոյ հետ կնքած իր ուխտը:

ԿՐՈՍԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

ՏՕՆ ՎԵՐԱՓՈԽՄԱՆ Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ ԵՒ «ՈՒԽՏԻ ՕՐ» ՊԻՔՅԱՅԱՅԻ

Տարիներու աւանդութեան համաձայն, այս տարի եւս հանդիսաւոր շուքով պիտի նշուի Սուրբ Աստուածածնի Վերափոխման տօնը եւ պիտի կատարուի Պիքֆայայի մատրան ուխտագնացութիւնը:

Այս առիթով մեր ուխտաւոր հաւատացեալներուն կը ներկայացնենք Ուխտի Օրուան կապուած հետեւեալ ժամանակացոյցը:

ՈՒՐԵՄԸ՝ 16 ՕԳՈՍՏՈՍ 2002

- Աղի օրհնութիւն եւ ուխտներու գնում, առաւօտեան ժամը 10:00ին:
- Երեկոյան ժամերգութիւն, կէսօրէ ետք ժամը 5:00ին:
- Նկարներու օժոյճ, ժամը 5:30ին:
- Այցելութիւն վեհափառ Հայրապետին եւ Աջահամբոյր՝ բոլոր հաւատացեալներուն համար, երեկոյան ժամը 8:00-9:00:
- Գեղարուեստական յայտագիր վանքի շրջափակին մէջ, իրիկուան ժամը 9:00ին: Երոյթ կ'ունենան Սոնիկ Փամպուլեան եւ Մանուկ Միսասեան:
- Շարական եւ հոգեւոր խորհրդածութիւն եկեղեցու մէջ, իրիկուան ժամը 11:00-12:00:

ՇՍՐԵՄԸ՝ 17 ՕԳՈՍՏՈՍ

- Գիշերային ժամերգութիւն, առաւօտեան ժամը 8:00ին:
- Առաւօտեան ժամերգութիւն, առաւօտեան ժամը 10:00ին:
- Ճաշու ժամերգութիւն, կէսօրուան ժամը 12:00ին:
- Երեկոյան ժամերգութիւն, կէսօրէ ետք ժամը 4:00ին:
- Գիշերային ժամերգութիւն, երեկոյան ժամը 6:00ին:
- Սուրբ եւ անմահ պատարագ, երեկոյան ժամը 7:30ին, եկեղեցու շրջափակին մէջ:

Պիտի պատարագէ եւ պիտի քարոզէ՝ **ԳԵՐԸ. Տ. ԳԵՂԱՄ ԵՊՍ. ԽԱՉԵՐԵԱՆ (Առաջնորդ Լիբանանի Հայոց թեմի)**

Արարողութեանց պիտի նախագահէ եւ ժողովուրդին իր պատգամը պիտի փոխանցէ՝

Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ

Յաւարտ Սուրբ եւ անմահ պատարագի տեղի պիտի ունենայ խաղողի եւ մատաղի օրհնութիւն, հանդիսապետութեամբ վեհափառ Հայրապետին:

Պատարագին երգեցողութիւնը պիտի կատարէ «ՇՆՈՐԻԱԼԻ» երգչախումբը, ղեկավարութեամբ՝ **ՀՈԳԸ. Տ. ՄԵՂՐԻԿ ՎՐԴ. ԲԱՐԻՔԵԱՆԻ ԿԻՐԱՅԻ. 18 ՕԳՈՍՏՈՍԻՆ**

- Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մարտաճարին մէջ պիտի պատարագէ եւ պիտի քարոզէ՝

ԳԵՐԸ. ՏԻՐԱՅՐ ԵՊՍ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Արարողութեանց պիտի նախագահէ **Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ**

Յաւարտ Սուրբ եւ անմահ պատարագի, տեղի պիտի ունենայ խաղողի օրհնութիւնը արարողութիւնը:

ԵՐԿՈՒՇԱՐԹԻ. «ՄԵՌԵԼՈՅ ՕՐ» 19 ՕԳՈՍՏՈՍ

- Տեղի պիտի ունենայ Ս. պատարագ եւ հոգեհանգստեան պաշտօն Ս. Աստուածածնայ մատրան մէջ:

* * *

Բոլոր այն հաւատացեալները, որոնք կը փափաքին մատաղու ուխտը (արու), խաղող եւ կամ մատաղազին նուրիթ, թող բարեհաճին ներկայանալ կաթողիկոսարան, Անթիլիաս կամ Պիքֆայայ, ամէն օր առաւօտեան ժամը 8:30էն երեկոյան ժամը 5:00, եւ իրենց նուէրները յանձնել ՀՈԳԸ. Ս. ՍԻՓԱՆ ՎՐԴ. ՔԵԶԷՃԵԱՆԻՆ կամ ՀՈԳԸ. Տ. ՄԱԿԱՐ ԱՐԸ. ԱՇԳԱՐԵԱՆԻՆ, Անթիլիաս, եւ ՀՈԳԸ. Տ. ՅՈՒՍԻԿ ՎՐԴ. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆԻՆ՝ Պիքֆայայ: Բոլոր մատաղու ուխտները պէտք է Պիքֆայայ հասած ըլլան առաւելագոյնը մինչեւ Ուրբաթ, 16 Օգոստոս, առաւօտեան ժամը 9:00:

* * *

Կոչ կ'ուղղենք հաւատացեալ մեր ժողովուրդին, Ս. Աստուածածնայ տօնին առիթով ուխտի գալու Պիքֆայայ Ս. Աստուածածին եկեղեցին եւ վերանորոգելու իր քրիստոնէական հաւատքը:

ԳԻՒՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱՐԱՆԻ

Panasonic

13 Models to choose from

DVD HOME THEATER SYSTEMS That just fit for you!

- DVD-RV32** DVD-V Player, DVD-R VCD / CD / CD-R/RW / MP3 Dolby Digital \$200
- DVD-XV10** DVD-V Player, DVD-R VCD / CD / CD-R/RW / MP3 DTS / Dolby Digital \$280
- DVD-CV52** DVD-V Changer, DVD-R VCD / CD / CD-R/RW / MP3 DTS / Dolby Digital \$280
- DVD-RA61** DVD-AV Player, VCD CD / CD-R/RW / MP3 DTS / Dolby Digital 5.1 \$465
- DVD-RA71** DVD-AV Player, VCD CD / CD-R/RW DTS / Dolby Digital 5.1 \$510
- DVD-PV40** Portable DVD-V Player VCD / CD / CD-R/RW Dolby Digital \$425
- DVD-LV60** Portable DVD-V Player VCD / CD / CD-R/RW Dolby Digital \$925
- DVD-LA95** Portable DVD-AV Player VCD / CD / CD-R/RW DTS / Dolby Digital \$1,200

Technics

- SC-H175** 5 DVD-V Receiver DVD-R / VCD / CD MP3 / CD-R/RW 400W RMS DTS / Dolby Digital \$495
- SC-DM3** DVD-V Receiver DVD-R / VCD / CD MP3 / CD-R/RW 200W RMS DTS / Dolby Digital \$510
- SC-DT100** DVD-V Receiver DVD-R / VCD / CD MP3 / CD-R/RW 220W RMS DTS / Dolby Digital \$575
- SC-DV280** 5 DVD Mini Compo DVD-V / VCD / CD CD-R/RW 3000W PMPO (360W RMS) Dolby Digital
- SC-DK10** 5 DVD Mini Compo DVD-V / VCD / CD MP3 / CD-R/RW 3200W PMPO (360W RMS) Dolby Digital \$560

10% VAT should be added to the above prices.

ՏՕՆ ՎԵՐԱՓՈԽՄԱՆ Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ ԵՒ «ՈՒԽՏԻ ՕՐ» ՊԻՔՅԱՅԱՅԻ

Տարիներու աւանդութեան համաձայն, այս տարի եւս հանդիսաւոր շուքով պիտի նշուի Սուրբ Աստուածածնի Վերափոխման տօնը եւ պիտի կատարուի Պիքֆայայի մատրան ուխտագնացութիւնը:

Այս առիթով մեր ուխտաւոր հաւատացեալներուն կը ներկայացնենք Ուխտի Օրուան կապուած հետեւեալ ժամանակացոյցը:

ՈՒՐԵՄԸ՝ 16 ՕԳՈՍՏՈՍ 2002

- Աղի օրհնութիւն եւ ուխտներու գնում, առաւօտեան ժամը 10:00ին:
- Երեկոյան ժամերգութիւն, կէսօրէ ետք ժամը 5:00ին:
- Նկարներու օժոյճ, ժամը 5:30ին:
- Այցելութիւն վեհափառ Հայրապետին եւ Աջահամբոյր՝ բոլոր հաւատացեալներուն համար, երեկոյան ժամը 8:00-9:00:
- Գեղարուեստական յայտագիր վանքի շրջափակին մէջ, իրիկուան ժամը 9:00ին: Երոյթ կ'ունենան Սոնիկ Փամպուլեան եւ Մանուկ Միսասեան:
- Շարական եւ հոգեւոր խորհրդածութիւն եկեղեցու մէջ, իրիկուան ժամը 11:00-12:00:

ՇՍՐԵՄԸ՝ 17 ՕԳՈՍՏՈՍ

- Գիշերային ժամերգութիւն, առաւօտեան ժամը 8:00ին:
- Առաւօտեան ժամերգութիւն, առաւօտեան ժամը 10:00ին:
- Ճաշու ժամերգութիւն, կէսօրուան ժամը 12:00ին:
- Երեկոյան ժամերգութիւն, կէսօրէ ետք ժամը 4:00ին:
- Գիշերային ժամերգութիւն, երեկոյան ժամը 6:00ին:
- Սուրբ եւ անմահ պատարագ, երեկոյան ժամը 7:30ին, եկեղեցու շրջափակին մէջ:

Պիտի պատարագէ եւ պիտի քարոզէ՝ **ԳԵՐԸ. Տ. ԳԵՂԱՄ ԵՊՍ. ԽԱՉԵՐԵԱՆ (Առաջնորդ Լիբանանի Հայոց թեմի)**

Արարողութեանց պիտի նախագահէ եւ ժողովուրդին իր պատգամը պիտի փոխանցէ՝

Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ

Յաւարտ Սուրբ եւ անմահ պատարագի տեղի պիտի ունենայ խաղողի եւ մատաղի օրհնութիւն, հանդիսապետութեամբ վեհափառ Հայրապետին:

Պատարագին երգեցողութիւնը պիտի կատարէ «ՇՆՈՐԻԱԼԻ» երգչախումբը, ղեկավարութեամբ՝ **ՀՈԳԸ. Տ. ՄԵՂՐԻԿ ՎՐԴ. ԲԱՐԻՔԵԱՆԻ ԿԻՐԱՅԻ. 18 ՕԳՈՍՏՈՍԻՆ**

- Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մարտաճարին մէջ պիտի պատարագէ եւ պիտի քարոզէ՝

ԳԵՐԸ. ՏԻՐԱՅՐ ԵՊՍ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Արարողութեանց պիտի նախագահէ **Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ**

Յաւարտ Սուրբ եւ անմահ պատարագի, տեղի պիտի ունենայ խաղողի օրհնութիւնը արարողութիւնը:

ԵՐԿՈՒՇԱՐԹԻ. «ՄԵՌԵԼՈՅ ՕՐ» 19 ՕԳՈՍՏՈՍ

- Տեղի պիտի ունենայ Ս. պատարագ եւ հոգեհանգստեան պաշտօն Ս. Աստուածածնայ մատրան մէջ:

* * *

Բոլոր այն հաւատացեալները, որոնք կը փափաքին մատաղու ուխտը (արու), խաղող եւ կամ մատաղազին նուրիթ, թող բարեհաճին ներկայանալ կաթողիկոսարան, Անթիլիաս կամ Պիքֆայայ, ամէն օր առաւօտեան ժամը 8:30էն երեկոյան ժամը 5:00, եւ իրենց նուէրները յանձնել ՀՈԳԸ. Ս. ՍԻՓԱՆ ՎՐԴ. ՔԵԶԷՃԵԱՆԻՆ կամ ՀՈԳԸ. Տ. ՄԱԿԱՐ ԱՐԸ. ԱՇԳԱՐԵԱՆԻՆ, Անթիլիաս, եւ ՀՈԳԸ. Տ. ՅՈՒՍԻԿ ՎՐԴ. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆԻՆ՝ Պիքֆայայ: Բոլոր մատաղու ուխտները պէտք է Պիքֆայայ հասած ըլլան առաւելագոյնը մինչեւ Ուրբաթ, 16 Օգոստոս, առաւօտեան ժամը 9:00:

* * *

Կոչ կ'ուղղենք հաւատացեալ մեր ժողովուրդին, Ս. Աստուածածնայ տօնին առիթով ուխտի գալու Պիքֆայայ Ս. Աստուածածին եկեղեցին եւ վերանորոգելու իր քրիստոնէական հաւատքը:

ԳԻՒՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱՐԱՆԻ

ՄԵՐ ԿԱՆԴԻՊՈՒՄԸ

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ ԱՌԱՋՆԱԿԱՆ ՊԵՂԱՄ ԵՊՍ. ԽԱՉԵՐԵԱՆԻ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԳՐԻԳՈՐԻՍ ՊՕՂԱՐԵԱՆԻ ՀԵՏ

«Ա.Ջ.Գ.Ա.Կ».- Ատենի մը ի վեր տագնապի մէջ է իրբանահայ կրթական կեանքը: Ըստ ձեռքի, որո՞նք են այդ տագնապից տուճ տուճ պատճառները եւ գլխաւոր արտայայտութիւնները:

ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՍՐԲԱԶԱՆ.- Տագնապի երեւոյթը ոչ նորուցի է եւ ոչ ալ տարօրինակ մեզի համար: Լիբանանի քաղաքացիական պատերազմը, իր նիւթարարական ծանր հետեւանքներով, ապա, յետ պատերազմեան տնտեսական գառնիթափը եւ անշուշտ արժեքափերու փոփոխութիւնները, ստոնք բոլոր տագնապալի կացութիւն մը ստեղծեցին մեզի՝ յատկապէս հայերու համար: Տագնապի այս զանազան երեւոյթները ընդհանուր հաշուով տնտեսական պիտակին տակ կը դատուին: Եւ ճիշդ է բայց ոչ բացարձակ, որ նիւթական միջոցները շատ մը հարցերու դարման կու տան. բայց խորքին մէջ ոչ ամէն ինչի լուծում կը բերեն:

Իրեւե տագնապին տուն տուն ուղի պատճառներ կարելի է նկատել հետեւեալները:

Առաջին, նիւթական տագնապ, որ կը նշանակէ նիւթական պարտաւորութիւններ: Այսօր, Ազգային վարժարանները իրենց վրայ ունին պետական տուրքերու վճարման պարտաւորութիւն: Պատերազմի տարիներուն, աւելի գործնական կը նկատուէր, ուսուցիչներուն մասնաշաղկապները վճարել քան թէ պետական տուրքերը: Այսօր, պետական սպասարկութիւնները վերաբացած են նաեւ անցեալի անվճար պարտքերը եւ իւրաքանչիւր վարժարան տարիներու վրայ կուտակուած պարտքերու առջեւ է: Եւ այս տուրքերու դուժմը հաւաքաբար մեծ գումար մը կը կազմէ:

Պետութեան հանդէպ ունեցած պարտքերն չյառաջ կու գան այլ դժուարութիւններ. ինչպէս օրինակ պետական նպատակներու սպասարկում, մինչեւ որ վարժարանը իր պարտքերը հատուցէ: Եւ որպէսզի պետական նպաստը ընթացքի մէջ ըլլայ, Ազգային Առաջնորդարանը հարկադրուած կը ստորագրէ մուրակներ, որոնք իրենց թուականներին պէտք է վճարուին, այլապէս պետական տուրքի հատուցումը ենթակայ կը դառնայ դատական հետապնդման: Արդէն իսկ, պետական «անշարժ» կամ «պառկած» պարտք մը կը սկսի ի գորու դառնալ:

Նիւթական պարտաւորութիւններ նաեւ ուսուցիչներուն եւ պաշտօնեաներուն նկատմամբ: Այսօր վարժարաններ կան, որ երկար ամիսներ իրենց ուսուցիչներուն ամսաթոշակներ չեն վճարած:

Նիւթական այս պարտաւորութիւնները արդէն գրեթէ անշարժութեան կը մատնեն վարժարանը, եւ Ազգային Առաջնորդարանը օգնութեան հասնելով ինք կը վերցնէ նիւթական պարտաւորութիւնը, ինչ որ Ազգային Առաջնորդարանին կացութիւնը աւելի կը ծանրացնէ:

Երկրորդ քաղաքացիական պատերազմը շատ բան փոխեց մեր կեանքին մէջ: Սեփական փոխուեցան, մտայնութիւններ փոխուեցան, արժեքափեր խախտեցան: Մարդու փի իմաստով, դժբախտաբար, անցեալի որակաւոր անձնակազմութիւններ թիչ կը գտնուին մեր ազգային եկեղեցական գործելադաշտին մէջ: Շատ անգամ, մարդ չկայ կ'ըսենք. մինչդեռ մարդ կայ, բայց պէտք եղած արժանիքներով մարդիկ փոքրամասնութիւն դարձան:

Երրորդ վարժարանները կը գործեն, ինչպէս ամէն հաստատութիւն տարեկան պիտուէի մը համաձայն: Մուտք եւ ելք:

Մեր տարեկան պիտուէներուն պատրաստութեան մէջ, իրենցը յայտնի եւ յստակ են մուտքերը՝ միշտ կասկածելի:

Սակայն մուտքերու եւ ելքի հաւասարակշռութիւնը այդքան ահաւոր կերպով խախտած է, որ հեռու կը մնայ ամէն տեսակի տրամաբանութիւն:

Մուտքի, այսինքն կրթաթոշակներու համեմատութիւնը ոչ թէ խղճալի է, այլ ողբերգական:

Այս երեւոյթը չի կրնար ըլլալ: Յաճախ կ'ըսենք ու կը շնորհակցենք, տագնապին հիմնական պատճառը ծնողներու կրթաթոշակ չվճարելն է:

Ծնողներ կը գանգատին թէ չունին: Չունին, որովհետեւ դպրոցին կարգը երբ կու գայ, դրամ չի մնար, դպրոցին տրուելիք դրամը դարձած է անկարողի եւ ոչ առաջնահերթ վճարումներու շարքին:

Հաշուապահական պարզ հաշիւով, որ հաստատութիւնը կրնայ գոյատևել միայն վճարելով է շատ թիչ գանձելով:

Տագնապը նիւթական չէ, բառին նեղ իմաստով. տագնապը հայ ծնողին վճարել չուզելուն մէջն է եւ աւելի վստահաւորը, հայ ծնողին հոգն ալ չէ հայու թեան կառուցներուն պահպանումը, որուն երեւոյթներն է, որ հայ դպրոցին չվճարելու համար, սպառնալով իր զաւակը պետական

դպրոց կը դրկէ, այն իրողութիւնը անտեսելով որ հայ դպրոցին ազգային կրթութիւնը անփոխարինելի է, բայց զաւակը ոչ հայկական դպրոց ուղարկելու պարագային, կրթաթոշակը լրիւ կը վճարէ, որովհետեւ չի կրնար առարկել կամ կ'ամենայն առարկելու եւ կամ եթէ առարկէ, սակարկէ վճարել, մտիկ ընող չունենար. կը վճարէ՝ գիտութեամբ թէ անգիտութեամբ, որ իր զաւակը պիտի զրկուի հայկական դաստիարակութենէն: Բոլոր պարագաներուն ալ՝ հայ վարժարանին վճարելու պարագային, հայապահպանման տրուած հարուցումը մեծ է եւ գալիք տասնամակնեակը համար՝ ահաւոր:

Տագնապին մեծագոյն արտայայտութիւնը հայ ծնողներուն անպատասխանատու կեցւածքն է հայ դպրոցին նկատմամբ:

«Ա.Ջ.Գ.Ա.Կ».- Ի՞նչ պէտք է հասկնալ տագնապի հասկացողութեամբ: Երբան կ'ընեն գաւազան մեկնաբանութիւններ, թիւեր են տրուելիք: Կրնա՞նք յստակ բան մը ըսել մեր ժողովուրդին այս մասին:

ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՍՐԲԱԶԱՆ.- Տագնապ ըսելով կը հասկնանք այն բոլոր տեսակի դժուարութիւնները, որոնք կը խանգարեն դպրոցին բնականոն գործընթացը:

Ազգային վարժարաններու տագնապին մասին շատ բան կ'ըսուի. հսկայական գումարի թիւերու մասին կը խօսուի: Թիւերը կրնանք տարուրեք ինչ կարելի է մեր ժողովուրդին թիւեր տալ: Բայց թիւերն ինչ իմաստ ունին, երբ այդ թիւերուն պատճառ դարձող երեւոյթը աննկատ կը մնայ: Ինչպէս նախապէս ըսինք, ծնողներու կամովին պարտաւորութեան մէջ թերանայն է, ուր տագնապը ծանրագոյն վիճակի կը մատնուի:

Տագնապի հասկացողութեամբ, մեր ժողովուրդը այսօրուան մեր վարժարաններու դիմադրուած տագնապի թիւերին շատ շատ աւելին դիմադրուած է. բայց յաղթահարած է այդ բոլորը, որովհետեւ ազգային գիտակցութիւն ունեցած է: Այսօր, ներկայ նոր սեփական ծնողներու հոգն իսկ չէ, թէ իրենց անձնական շահուն եւ հաճութիւն սիրոյն, բայց ազգամիտ կեցուածքին պատճառով հայութիւնը կանգուն պահող սիւններ փուլ կու գան:

Թիւերը չեն որ մեզ կը տագնապեցնեն, այլ անպատասխանատու ծնողները:

«Ա.Ջ.Գ.Ա.Կ».- Կրթական տագնապի դիմադրուած համար անցնող տարեկան ծնողները անուճեցան սեղմումի եւ կրճատումի քայլեր: Ի՞նչպէս կը ներկայացնէք ու կ'արժեւորէք այդ քայլերը:

ԳՐԻԳՈՐԻՍ ՊՕՂԱՐԵԱՆ.- Առնուած քայլերը կարելի է որակել «սեղմում» բայց ոչ «կրճատում», որովհետեւ դասագրքերն եւ դասանիւթերն եւ ոչ մէկը կրճատումի ենթարկուեցան, այլ ընդհակառակը տնօրէններու հետ խորհրդակցաբար ճիշդ տարուեցան որ կարելիութեան սահմաններուն մէջ առաւելագոյն չափով գոհացում տրուի դասանիւթերու աւանդման ըստ պետական պահանջի եւ աւելին ազգային մտահոգութիւններէ թելադրուած, լայն տեղ տրուի հայերէնի, հայոց պատմութեան եւ կրօնի ուսուցման: Իսկ սեղմումները կատարուեցան հոն ուր կարելի էր, այսպէս ուսուցչական կազմին պահանջուեցաւ որ շարժական աշխատանքի ժամերը առաւելագոյն չափով տրամադրեն ուսուցման, երբեմն ի գին այլապէս «օրինականացած» հանգստեան ժամերուն (որոնք են վարժարանը եւ օրինակաւ նորէն պէտք է որ տրամադրուած ըլլային վարչական գործերու հետապնդման):

«Ա.Ջ.Գ.Ա.Կ».- Անուճած քայլերը այն հաւաստիքը կու տան, որ յառաջիկայ տարի վարժարանները տագնապ բնու պիտի չունենան կամ այլ այդ տագնապը ցախորդ տարիներէ մեղմ պիտի ըլլայ:

ԳՐԻԳՈՐԻՍ ՊՕՂԱՐԵԱՆ.- Առնուած քայլերը չեն կրնար հաւաստիք տալ թէ յառաջիկայ տարի վարժարանները տագնապ պիտի չունենան, բայց կրնան ստատարել տագնապին մեղմացման: Տագնապին լուծումը բարդ է եւ կը կարօտի երկարատև չնեւտեւողական աշխատանքի, որուն մէջ իրենց բաժինը ունին բոլորը անխտիր, ներառեալ Ազգային իշխանութիւնները, դպրոցական ցանցերը իրենց տնօրէնութիւններով, հոգաբարձութեամբ կամ ինքնավարութեամբ, ուսուցչական կազմերով եւ մասնաւոր Ազգային վարժարան յաճախող ուսանողներու ծնողները: Յիշեցինք դպրոցներու հետ անմիջական կապ ունեցողները, բայց պէտք չէ մոռնալ նաեւ դերը եկեղեցիին, ազգային զանազան միութիւններուն եւ մամուլին, բա-

նաւոր թէ գրաւոր: Մէջ խօսքով տագնապը գաղութային է իր էութեամբ եւ համագաղութային՝ իր ունենալիք անդրադարձով, ուրեմն տագնապը պէտք է քննել ու հասկնալ լրջութեամբ, եւ լուծումներ որոնել խոհեմութեամբ, գործակցաբար եւ հեռուստութեամբ:

Ատենն է, որ ներկային առթիւք անախորժ կացութիւններէն խուսափելու միտումով տագնապը չձգենք անլուծ, որովհետեւ նման մօտեցումով տագնապը միայն աւելի սուր կը դառնայ, իսկ հանգոյցը՝ անքակտելի:

«Ա.Ջ.Գ.Ա.Կ».- Սեղմումի եւ կրճատումի քայլերու կողքին, ի՞նչ քայլեր ու ծրագիրներ կան ազգային վարժարաններու նկատմամբ: Երբան կ'ըսեն իրար հակառակ մէջ յստակ է, թէ անցեալի նման կարելի չէ վստահիլ արտաքին օժանդակութիւններու, ըլլան անոնք ազգակիցներէ թէ օտարներէ՝ կանգուն պահելու համար Լիբանանի ազգային վարժարանները: Հոս տեղին է յիշել, որ տարիներ շարունակ նիւթական օժանդակութիւն հայթայիտող միութիւններ թէ հիմնարկներ վերջին շրջանին իրենց նպատակները տակաւ նուազեցուցած են եւ կամ ամբողջովին դադարեցուցած են: Երբեմն ոչ ընդունելի պատճառներով թերացումներ կ'արձանագրուին: Այս բոլորին դիմաց Ազգային Առաջնորդարանը իր համեստ նիւթական պայմաններով կ'ակնկալուի, որ հոգալ դպրոցներու եւ ընթացիկ բաց եւ անցեալէն կուտակուած պարտքերը: Այս անելին դիմաց կան բողոքներ, թէ փրկութիւնը կը կայանայ՝ ազգայական հողերու ձեռքին կամ շահարկման մէջ. անկախ անհատական կարծիքէս, նման քայլ մը (եթէ ենթադրենք, թէ կարելի է իրականացնել մօտ ապագային) նման պիտի ըլլար թարախոտ պալար մը անուշահոտով օժեցում, կամ արիւնահոսութիւն մը արիւնի ներարկումով դարմանելու, առանց վիրահատումի ենթարկելու պալարը կամ վնասուած արեան անօթը: Իսկ ազգային իշխանութիւնները չունին այն մոգական գաւազանը, որուն մէջ հարուածով կարելի պիտի ըլլար դարմանել տագնապը:

«Ա.Ջ.Գ.Ա.Կ».- Ի՞նչ է ծնողներուն եւ հայ դպրոցին գորավիճ կամ գնդ կամ գնդ մարմիններէն: Այս օրը կը խոսուի, որ հայ դպրոցին համար ծնողները իրար հակառակ մէջ յստակ է, թէ անցեալի նման կարելի չէ վստահիլ արտաքին օժանդակութիւններու, ըլլան անոնք ազգակիցներէ թէ օտարներէ՝ կանգուն պահելու համար Լիբանանի ազգային վարժարանները: Հոս տեղին է յիշել, որ տարիներ շարունակ նիւթական օժանդակութիւն հայթայիտող միութիւններ թէ հիմնարկներ վերջին շրջանին իրենց նպատակները տակաւ նուազեցուցած են եւ կամ ամբողջովին դադարեցուցած են: Երբեմն ոչ ընդունելի պատճառներով թերացումներ կ'արձանագրուին: Այս բոլորին դիմաց Ազգային Առաջնորդարանը իր համեստ նիւթական պայմաններով կ'ակնկալուի, որ հոգալ դպրոցներու եւ ընթացիկ բաց եւ անցեալէն կուտակուած պարտքերը: Այս անելին դիմաց կան բողոքներ, թէ փրկութիւնը կը կայանայ՝ ազգայական հողերու ձեռքին կամ շահարկման մէջ. անկախ անհատական կարծիքէս, նման քայլ մը (եթէ ենթադրենք, թէ կարելի է իրականացնել մօտ ապագային) նման պիտի ըլլար թարախոտ պալար մը անուշահոտով օժեցում, կամ արիւնահոսութիւն մը արիւնի ներարկումով դարմանելու, առանց վիրահատումի ենթարկելու պալարը կամ վնասուած արեան անօթը: Իսկ ազգային իշխանութիւնները չունին այն մոգական գաւազանը, որուն մէջ հարուածով կարելի պիտի ըլլար դարմանել տագնապը:

«Ա.Ջ.Գ.Ա.Կ».- Ի՞նչ է ծնողներուն եւ հայ դպրոցին գորավիճ կամ գնդ կամ գնդ մարմիններէն: Այս օրը կը խոսուի, որ հայ դպրոցին համար ծնողները իրար հակառակ մէջ յստակ է, թէ անցեալի նման կարելի չէ վստահիլ արտաքին օժանդակութիւններու, ըլլան անոնք ազգակիցներէ թէ օտարներէ՝ կանգուն պահելու համար Լիբանանի ազգային վարժարանները: Հոս տեղին է յիշել, որ տարիներ շարունակ նիւթական օժանդակութիւն հայթայիտող միութիւններ թէ հիմնարկներ վերջին շրջանին իրենց նպատակները տակաւ նուազեցուցած են եւ կամ ամբողջովին դադարեցուցած են: Երբեմն ոչ ընդունելի պատճառներով թերացումներ կ'արձանագրուին: Այս բոլորին դիմաց Ազգային Առաջնորդարանը իր համեստ նիւթական պայմաններով կ'ակնկալուի, որ հոգալ դպրոցներու եւ ընթացիկ բաց եւ անցեալէն կուտակուած պարտքերը: Այս անելին դիմաց կան բողոքներ, թէ փրկութիւնը կը կայանայ՝ ազգայական հողերու ձեռքին կամ շահարկման մէջ. անկախ անհատական կարծիքէս, նման քայլ մը (եթէ ենթադրենք, թէ կարելի է իրականացնել մօտ ապագային) նման պիտի ըլլար թարախոտ պալար մը անուշահոտով օժեցում, կամ արիւնահոսութիւն մը արիւնի ներարկումով դարմանելու, առանց վիրահատումի ենթարկելու պալարը կամ վնասուած արեան անօթը: Իսկ ազգային իշխանութիւնները չունին այն մոգական գաւազանը, որուն մէջ հարուածով կարելի պիտի ըլլար դարմանել տագնապը:

«Ա.Ջ.Գ.Ա.Կ».- Ի՞նչ է ծնողներուն եւ հայ դպրոցին գորավիճ կամ գնդ կամ գնդ մարմիններէն: Այս օրը կը խոսուի, որ հայ դպրոցին համար ծնողները իրար հակառակ մէջ յստակ է, թէ անցեալի նման կարելի չէ վստահիլ արտաքին օժանդակութիւններու, ըլլան անոնք ազգակիցներէ թէ օտարներէ՝ կանգուն պահելու համար Լիբանանի ազգային վարժարանները: Հոս տեղին է յիշել, որ տարիներ շարունակ նիւթական օժանդակութիւն հայթայիտող միութիւններ թէ հիմնարկներ վերջին շրջանին իրենց նպատակները տակաւ նուազեցուցած են եւ կամ ամբողջովին դադարեցուցած են: Երբեմն ոչ ընդունելի պատճառներով թերացումներ կ'արձանագրուին: Այս բոլորին դիմաց Ազգային Առաջնորդարանը իր համեստ նիւթական պայմաններով կ'ակնկալուի, որ հոգալ դպրոցներու եւ ընթացիկ բաց եւ անցեալէն կուտակուած պարտքերը: Այս անելին դիմաց կան բողոքներ, թէ փրկութիւնը կը կայանայ՝ ազգայական հողերու ձեռքին կամ շահարկման մէջ. անկախ անհատական կարծիքէս, նման քայլ մը (եթէ ենթադրենք, թէ կարելի է իրականացնել մօտ ապագային) նման պիտի ըլլար թարախոտ պալար մը անուշահոտով օժեցում, կամ արիւնահոսութիւն մը արիւնի ներարկումով դարմանելու, առանց վիրահատումի ենթարկելու պալարը կամ վնասուած արեան անօթը: Իսկ ազգային իշխանութիւնները չունին այն մոգական գաւազանը, որուն մէջ հարուածով կարելի պիտի ըլլար դարմանել տագնապը:

ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՍՐԲԱԶԱՆ.- Հայ դպրոցը կ'ենթադրէ հայ ծնող եւ հայ ծնողը՝ հայ դպրոց: Այս երկուքը իրարմով կ'արգարացնեն իրենց պիտութիւնը: Հայ ծնողը էր, որ գաղութական վիճակին մէջ իսկ հայ դպրոց ստեղծեց եւ հայ դպրոցը իր կարգին պիտիք տարիներուն համար հայ ծնող կրթեց:

Հայապահպանման համար խիստ կարեւոր այս երկու ազգակներուն գոյատևումն լծուեցան մեր կազմակերպ գաղութներուն միութիւնները, մարմիններն ու կազմակերպութիւնները:

Հայ ծնողին եւ դպրոցին գորավիճ կանգնող գլխաւոր կառույցը եղաւ եւ է Հայ եկեղեցին: Հայ եկեղեցին, իր վարչական բոլոր կառույցներով լծուեցաւ հայ դպրոցի հաստատումին եւ պահպանման: Հայ եկեղեցւոյ պատմական առաջնութեան եւ վստակութիւնը կրթաւոր երեւոյթներէն եղած է հայ մշակութիւն, նկարագրի եւ կրթութեան պահպանումը:

Հայ եկեղեցւոյ կողքին կան միութիւններ, ինչպէս հայրենակցական միութիւններ, կամ բարեփոխական միութիւններ՝ ինչպէս Լ.Օ.Ուաշը որ թէեւ անաղմուկ, բայց ամէն տարի կարեւոր օժանդակութիւն կը բերէ հայ վարժարաններուն:

Օժանդակ միութիւններուն կարգին պարտք կը զգանք յիշել, Գալուստ կիւլակնեան հաստատութիւնը, որ թէեւ աշխարհագրականօրէն հեռու է, բայց ամէն օր մեզի հետ է իր բարեբարութեամբ: Երկար տարիներ եւ յարստեւեկ կերպով հայկական վարժարաններուն օժանդակող կիւլակնեանը կը հանդիսանայ մեծագոյն բարեբարը: Այստեղ արդար է յիշել նաեւ Գալուստ կիւլակնեան հաստատութեան հայկական բաժանմունքի տնօրէն՝ Դոկտ. Չաւէն Եկաւ-

ԱԻՆԵԼԻ ԱՐԴԱՐ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ ՄԸ ՍՏԵՂԾԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

11 Սեպտեմբերին կատարուած ոճրային յարձակման պատճառով ստեղծուած անորոշութեան միջոցառման շրջանում համարյա ամբողջական միակամութեամբ դադարեց կերպով եւ ամբողջական միակամութեամբ դադարեց նշեալ արարքը եւ զօրավիճ հանդիսացաւ անմեղ գոհներու եւ ընդհանրապէս ամբերկացի ժողովուրդին՝ ցոյց տալով իր աշակցութիւնը նիւթական, բարոյական եւ քաղաքական մակարդակներու վրայ, երեւոյթ մը, որ տրամաբանական է եւ աւելի քան հասկնալի:

Սակայն այսօր Միացեալ Նահանգներու նախագահին եւ ամերիկեան զինուորական կառույցներու յայտարարած ահաբեկչութեան դէմ պայքարի լայնածաւալ արշաւին իրաւացիութիւնը հասկնալով հանդերձ, պէտք է ըսել, որ սկսած են ի յայտ գալ շարքաւորներ, թէ արդեօք ամերիկացիները չեն շահագործեր նշեալ առիթը՝ ընդմիջել իրենց ազգեցորդութեան գօտին տարածելու եւ միահեծան ու միաբեւեռ դրուելու: Հաստատելու աշխարհի գանազան շրջաններուն մէջ:

Աֆղանիստանի բախումներուն ընթացքին եւ յատկապէս զինուորական գործողութիւններուն յաջողած ժամանակաշրջանի քաղաքական փոխարարութեանը մասին կու տան, որ այլեւ անհրաժեշտ է երկրորդ մտօն մը հրապարակ գալ՝ ի խնդիր ուժերու նոր դասաւորման, հաւասարակշռութեան եւ կայուն միջոցառման ստեղծման:

Արդարեւ, թէ՛ Պալեստինեան բախումները, թէ՛ Աֆղանիստանի մէջ կատարուած հասկնալու համար նուազ կարեւորութիւն չունի այն երեւոյթը, որ ի յայտ եկած է 26 Ապրիլ 1999ին, երբ Ուաշինկթընի մէջ ՕԹԱՆԻ յիսնամեակին առիթով կազմակերպուած հանդիսութեան մը ընթացքին ամերիկացիները ռազմավարական նոր յղացք մը մշակեցին եւ առարկեցին կազմակերպութեան միւս անդամներուն:

Վերոյիշեալ ռազմավարական յղացքին բովանդակութիւնը մօտաւորապէս հետեւեալը կը թուի ըլլալ. ՕԹԱՆ անցեալի պաշտպանողական ռազմավարութիւն ունեցող կազմակերպութիւն մըն էր, սակայն այսօր ան պէտք է կարենայ աշխարհի գանազան շրջաններուն մէջ զինուորական միջամտութիւններու դիմել՝ առանց ՄԱԿի յանձն

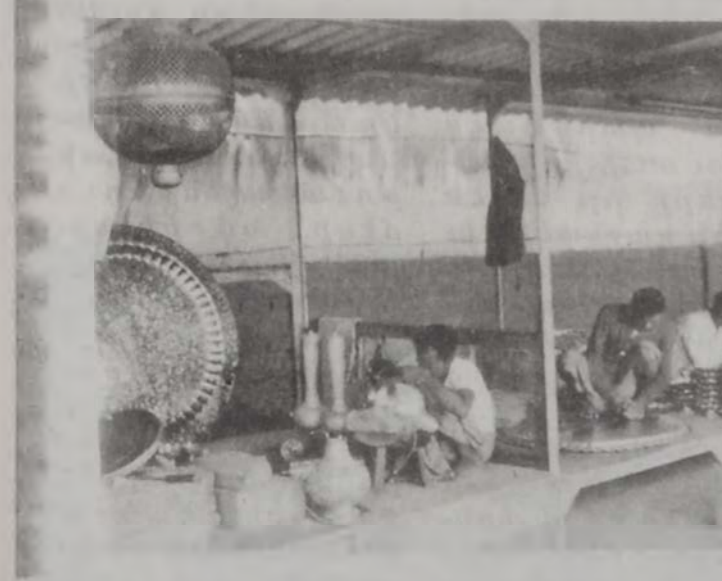

ԸՆԴԿԱՐԱՅ ԳԱՂԹՈՃԱՆ

Հնդկահայ հին եւ կարեւոր դերակատարութիւն ունեցած գաղութներէն է Սուրբաթի գաղթօճախը: Հայեր հոն կեդրոնացած են ժ.Ձ. դարէն սկսեալ, մեծ առեւտրականներ եղած են, ունեցած են բարգաւաճ վիճակ, փայլուն դիրքերու հասած են եւ երեւելի դէմքեր տուած են:

ՍՈՒՐԱԹ

Սուրբաթ քաղաք մըն է Հնդկաստանի արեւմտեան ծովափին, կուժարաթ նահանգին մէջ, Թափթի գետին եւ Քամպալի ծոցի ափերուն: Աւանդութեան համաձայն, կոփի անուով պրահման մը 1516ին հոն կառուցեց ջրամբար մը, որուն շուրջ կազմաւորուեցաւ բնակավայր մը, որ կոչուեցաւ Սուրբաթուր կամ Սուրբաթուր: Սուրբաթ անունը սկսած գործածուելի 1520ին: Նոյն տարիներուն փորթուգալցի ճանապարհորդ Տուարթէ Պարպոսազայն յիշած է իբրեւ կարեւոր նաւահանգիստ: Փորթուգալցիք 1530ին այրեցին զայն, իսկ 1573ին Մեծն Աբպար գրաւեց քաղաքը: Հետագային Մարաթա թագաւորութիւնը քանի մը անգամ արշաւանքներ կազմակերպեց անոր դէմ: Սուրբաթ այնուհետեւ դարձաւ Հնդկաստանի առեւտրական գլխաւոր կեդրոնը, ուրկէ կ'արտահանուէր կերպասեղէն եւ ոսկի:

Անոր գլխաւոր ճարտարարուեստը դարձաւ հիւսուածեղէնի արդիւնաբերութիւնը եւ նաւաշինութիւնը: Բրիտանացիք 1612ին հոն Հնդկաստանի իրենց առաջին առեւտրական նաւահանգիստը կառուցեցին. միաժամանակ մտան նաեւ հոլանտացիք, որմէ ետք Ֆրանսացիք հոն առեւտրական կեդրոն հաստատեցին:

Քաղաքը իր առեւտրական կարեւորութիւնը կորստուցեց ժ.Ձ. դարուն, երբ բրիտանացիք եւ հոլանտացիք մրցակցութեան մէջ մտան իրենց հսկողութեան տակ առնելու համար զայն, մինչեւ որ 1800ին բրիտանացիք հակառակ հաստատեցին: Ժ.Թ. դարու կէսերուն Սուրբաթ 80 հազար բնակչութիւն ունէր, եւ անոր առեւտրական կարեւորութիւնը կրկին շեշտուեցաւ, երբ ճանապարհներ կառուցուեցան: Հիւսուածեղէնի հին ճարտարարուեստը վերաշխուժացաւ եւ Սուրբաթի բամպակը, մետաքսը, արծաթի եւ մետաքս թելերով կերպասը եւ ոսկիէ ու արծաթէ արտադրութիւնները ներքին թէ արտաքին շուկայի վրայ լայն սպառում գտան:

Սուրբաթ ներկայիս մէկուկէս միլիոն բնակչութեամբ քաղաք մըն է, շրջապատուած՝ բամպակի, կորեկի, լուրիայի ու բրինձի բարեբեր դաշտերով:

ՀԱՅԵՐ ՍՈՒՐԱԹԻ ՄԷՁ

Հնդկաստանի մէջ Մոզոլ (Մուզոլ) հարբստութեան ժամանակաշրջանին, Սուրբաթի հիմնադրութենէն ետք, ժ.Ձ. դարուն, հայ առեւտրականներ, որոնք Հնդկաստանի հետ կապեր ունէին, գացին հաստատուեցան հոն:

Սուրբաթի մէջ հայերու ներկայութեան մասին հնագոյն յիշատակութիւնը կու գայ 1579ին: Արդարեւ, հոն հաստատուած ազնուական հայուհի մը՝ երիցուհի Մարինաս Ոսկան քահանային կիներ, այդ տարուան Նոյեմբերին մահացած է թաղուած է հոն: Ոսկան քահանայ հաւանաբար Սուրբաթի հայութեան հոգեւոր հովիւր եղած է, ինչ որ ցոյց կու տայ, որ այդ ժամանակ արդէն հոն կային բաւական հայեր, որոնք հաւանաբար իրենց եկեղեցին ալ ունեցած են:

Նոր ջուղայեցի հայ առեւտրականներ, որոնք Պանտար Ապպասէն եւ Պասարայէն Հնդկաստանի հետ առեւտրու կը կատարէին, իբրեւ գլխաւոր նաւահանգիստ, ժամանակի ընթացքին Սուրբաթի մէջ բնակութիւն հաստատեցին:

Տակաւին մինչեւ այդ ժամանակ փորթուգալցիք գերակշռութիւն ունէին Սուրբաթի եւ յարակից ծովափներուն վրայ: Փորթուգալցի

ծովային սպայ մը 1609ին գնդապետ Ուիլիլմ Հաուսթինսի ուղղուած նամակի մը մէջ դրած է, որ «այս ծովերը Փորթուգալի թագաւորին կը պատկանին»: Այնուհետեւ անգլիացիք, Ֆրանսացիք եւ հոլանտացիք առեւտրական կայաններ հաստատեցին հոն: Անգլիացիք Սուրբաթը իբրեւ խորխոս ունենալով՝ հետզհետէ իրենց ներկայութիւնը ամրապնդեցին Հնդկաստանի մէջ:

Անգլիացիներու կողմէ 1664ին պատրաստուած Սուրբաթի քարտէսին համաձայն, քաղաքին գլխաւոր կառոյցներն էին՝ ա) անգլիական առեւտրական կայանը (կառուցուած 1618ին), բ) Մարայը եւ Միրզա Ջահիր մզկիթը, գ) հայ եւ թուրք առեւտրականներու կայանը, դ) հայոց եկեղեցին, ե) Ֆրանսական առեւտրական կայանը եւ զ) անգլիական առեւտրական կայանին յարակից կառոյցը: Նաւահանգիստը կը գտնուէր անգլիական առեւտրական կայանին եւ անգլիացի կառավարիչի պալատին մօտ, Թափթի գետի ափին:

Հայեր այս ժամանակ արդէն ազդեցիկ դարձած էին Սուրբաթի մէջ եւ յաճախ միջնորդի ու իրաւարարի դեր կը կատարէին տեղացիներուն եւ եւրոպացիներուն միջեւ: Այսպէս, երբ մարաթաները (ձագուժով արեւմտեան Տեքսանէն պատերազմիկ գիւղացիներ) Շահժի Պոնսլի առաջնորդութեամբ 1630 - 1640ական տարիներուն կեդրոնական - արեւմտեան Հնդկաստանը իրենց հակակրօնին տակ առնելով Սուրբաթի սահմանները հասան, հայեր բարեկամական կապեր հաստատեցին անոնց հետ եւ ազատօրէն շարունակեցին իրենց առեւտրական գործունէութիւնը: Շահժի Պոնսլի գաւազը՝ Սիվաթի Պոնսլ 1664

Յունուարին ներխուժեց Սուրբաթ. նոյն օրերուն անգլիացի գործարար էնթրի Սմիթ առեւանգուեցաւ ներխուժողներուն կողմէ, որոնք 300 հազար ուսիփի հսկայ գումար մը իբրեւ փրկագին պահանջեցին. բայց հայ մը, որ Սիվաթիի մօտիկ բարեկամն էր, անձնապէս միջամտեց եւ անգլիացիներէ հարիւր ուսիփ փրկագինով ազատ արձակուեցաւ:

ՍՈՒՐԱԹԻ ՀԱՅԵՐԸ ԳՈՐԾԱԿԻՑ ԾՐԱՆՍԱՅԻՆԵՐՈՒ ԵՒ ԱՆԳԼԻԱՅԻՆԵՐՈՒ

Ճրանսացիներու Սուրբաթ հաստատուելէն ետք, Քուլչէր, որ Ֆրանսական վարչութեան ղեկավարը դարձաւ, իրեն գործակից եւ Հնդկաստանի մէջ Ֆրանսական առեւտրական ընդհանուր տնօրէն նշանակեց Ճրանսուս Քարոնը: Իր կարգին, Քարոն իրեն գործակից ընտրեց Մարգար անտուով հայ մը: Քարոն եւ Մարգար 1666ին Քոչիին մէջ (հարաւային Հնդկաստան) սկսան գործել, 1668ին Սուրբաթի Ֆրանսական առեւտրական կեդրոնը հիմնեցին, իսկ 1669ին կեդրոն մըն ալ հաստատեցին Մագուլիփաթամի մէջ:

Սակայն Քարոնի եւ Մարգարի գործակցութիւնը երկար չտեւեց, որովհետեւ ժամանակ մը ետք անոնք իրարու մրցակից դարձան: Քարոն ամբաստանեց Մարգարը Քուլչէրի առջեւ եւ զայն ղրկել տուաւ Պանթամ:

Սուրբաթի հայերը կապեր հաստատեցին նաեւ անգլիացիներուն հետ. անգլիացիք Սուրբաթը իրենց գլխաւոր կեդրոնին վերածած էին. հայ եւ անգլիացի առեւտրականներ սկիզբը գործակիցներ եւ յետոյ ալ մրցակիցներ դարձան հնդկական շուկային վրայ:

Արտասին աշխարհին հետ Հնդկաստանի առեւտուրը գլխաւորաբար Պարսից (կամ Արաբական) ծոցի վրայով, Սուրբաթի նաւահանգիստէն կը կատարուէր: Սուրբաթի հայերը, որոնք քաջածանօթ էին Հնդկաստանի ցամաքային ճանապարհներուն եւ Մոզոլ արբուներէն, փոխարքաններէն ու կառավարիչներէն առանձնաշնորհումներ ունէին, ներքին գաւառներէն մեծ քանակութեամբ ապրանք կը հաւաքէին եւ կը հասցընէին Սուրբաթ, ուրկէ նաւերով Մոզոլ ճեղքելով Պարսկաստան ցամաք կ'ելլէին եւ հոնկէ իրենց ապրանքները կ'արահանեցնէին Օսմանեան կայսրութեան սահմանները մտնելով, ոմանք Միջերկրականի նաւահանգիստները կը հասցընէին, ոմանք ալ Սեւ ծովու ափերը կ'ուղղէին եւ իրենց ապրանքները Տրապիզոնի նաւահանգիստը կը պարպէին: Այդ ապրանքներուն մէկ մասը տեղական շուկաներու մէջ կը վաճառէին, իսկ մնացեալ ապրանքները Եւրոպա կը տանէին եւ գլխաւորաբար վենետիկի, ինչպէս նաեւ այլ շուկաներու մէջ կը վաճառէին: Ոմանք ալ Մոզոլի ծովային ճանապարհը շարունակելով՝ Եգիպտոս ցամաք կ'ելլէին եւ հոն

առեւտուր կը կատարէին:

Նշենք, որ հայերու կողքին ծովերու վրայ առեւտուրը, տակաւին մինչեւ այդ ժամանակ, մինչեւ եւրոպացիներու ամբողջումը հնդկական եւ արեւելեան շուկաներուն վրայ, արարներու ձեռքն էր. արարները հմուտ ծովախոյզներ էին եւ Հնդկաց ովկիանոսը ճեղքելով՝ Սուրբաթայի, Ճաւայի, Ֆիլիպինեան կղզիներուն եւ Չինաստանի հետ առեւտուր կը կատարէին. արար այդ առեւտրականներուն միջոցով էր, որ իսլամութիւնը մուսուլմաններու հետ Մալայա, Սուրբաթ եւ Ճաւայ:

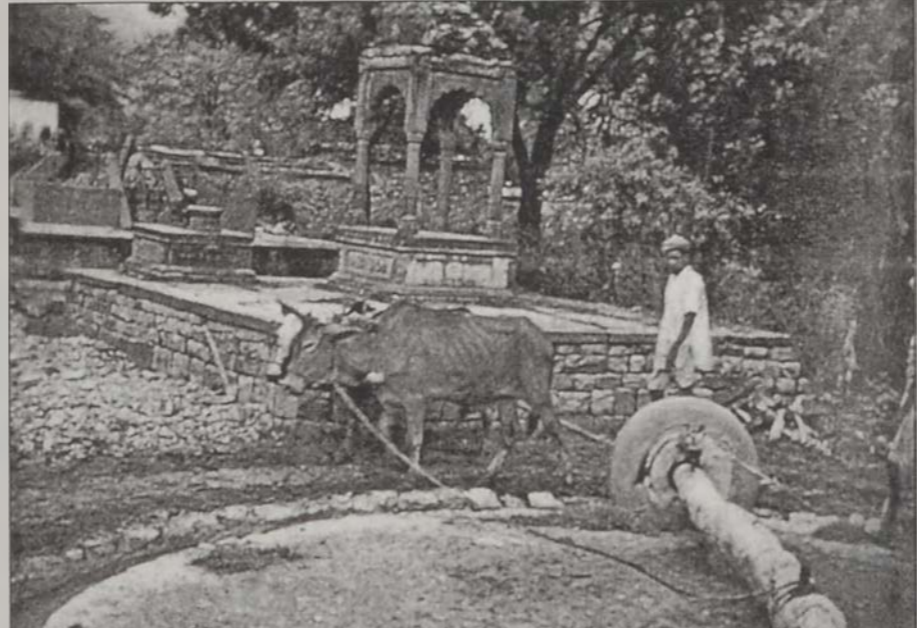
Անգլիացիք, որոնք Բարեյուսոյ հրուանդանէն կ'ուղղուէին Հնդկաստան, աշխատեցան սիրաշահիլ Սուրբաթի հայերը, որովհետեւ առանց անոնց չէին կրնար թափանցել հնդկական շուկաներ եւ մանաւանդ երկրին խորերը, որովհետեւ միայն հայերը ծանօթ էին երկրի ճանապարհներուն, բարքերուն եւ տարբեր լեզուներ ու առանձնայատկութիւններուն իշխող դասակարգը նախապատուութիւնը հայերուն կու տային: Անգլիացիք նկատեցին, որ հայերուն վրայ գերակշռութիւն հաստատելու միակ միջոցը իրենց նաւերն են:

ՀԱՅ ՄԵԾ ԱՌԵՏԻՐԱԿԱՆՆԵՐ ՍՈՒՐԱԹԻ ՄԷՁ

1660ական տարիներէն սկսեալ Սուրբաթի հայամէնէն երեւելի վաճառականներէն դարձան բնիկ նոր ջուղայեցի երկու եղբայրներ՝ խոճա կիրակոս եւ խոճա Աւետիք: Անոնք գործակցեցան անգլիական Արեւելեան հնդկական ընկերութեան հետ եւ անոր նաւերով Սուրբաթի եւ Պարսկաստանի միջեւ առեւտուրի ձեռնարկեցին: Ժամանակ մը ետք անոնք իրենց առեւտրական գործառնութիւնները ընդարձակեցին դէպի Եւրոպա, յատկապէս՝ Հոլանտա:

Նոյն ժամանակաշրջանին Սուրբաթի գլխաւոր առեւտրականներէն էին խոճա Մինաս, Աղա Մաթեւոսեան, Գրիգոր Աղամալեան, Խաչիկ Աւետիքեան, Մելքոն Տիւլախեան եւ Սարուկ ու Միքայէլ Մինասեաններ: Անոնցմէ խոճա Մինաս Սուրբաթի հայութեան ղեկավարը դարձաւ, իսկ յետոյ, 1670ական տարիներուն, անգլիացիներուն հրաւերով կարգ մը հայ ընտանիքներու հետ Պոմպէյ փոխադրուեցաւ:

Սուրբաթի հայ գաղութը այսպէսով արագօրէն բարգաւաճեցաւ, եւ հայերը փայլուն դիրքերու տիրացան: Հոն կեդրոնացած հայ առեւտրականները, լաւ ծանօթ ըլլալով երկրին եւ անոր ժողովուրդին, իրենք անձնապէս եւ իրենց գործակաւորներուն միջոցով, ներքին գաւառները շրջելով, տեղացիներէն կը գնէին բամպակ, մետաքս, համեմներ, շաքար եւ այլն, եւ գնուած ապրանքը կ'արահանեցնէին Սուրբաթ:

Ընդիկ գիւղացիները եղբերով հացահատիկ աղալու աշխատանքի ընթացքին:

րաթ փոխադրելով՝ կամ անգլիացի ու եւրոպացի այլ վաճառականներու կը ծախէին, կամ ալ իրենք նաւերով կ'արտահանէին:

ՀԱՄԱՉԱՅՆՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՀՆԴԿԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԽՈՃԱ ՓԱՆՈՍ ԲԱՆԱԿԱՆՆԵՐԻ ՄԻՋԵՒ

Անգլիական Արեւելեան հնդկական ընկերութիւնը (հիմնուած՝ 1600ին), որ անգլիացի առեւտրականներու ընկերութիւն էր եւ Հնդկաստանի անգլիական տիրոջները կառավարող մարմին, այս ժամանակ, ժ.Թ. դարու կէսին ետք արդէն բաւական ամրապնդած էր իր գերիշխանութիւնը Հնդկաստանի մէջ եւ անգլիական կառավարութեանն իրաւասութիւն ստացած էր տեղական քաղաքական, ռազմական, տնտեսական, առեւտրական բոլոր գործերը ինքնիշխան կերպով տնօրինելու, պատերազմ յայտարարելու, հաշտութիւն կնքելու, բանակ եւ նաւատորմ պահելու եւ այլ արտօնութիւններ: Ընկերութիւնը ունէր առեւտրական աւաններ ու յենակէտեր եւ

Ագրայի Թաճ Սահալը

գլխաւորաբար բամպակէ ու մետաքսէ գործուածքներու, մետաքսի հումքի, համեմներու, ափսոսի, շաքարի ու բորակի արտահանումով կը զբաղէր:

Սուրբաթի հայ առեւտրականներուն մէջէն այս ժամանակ ամէնէն աւելի նշանաւոր դարձաւ բնիկ նոր ջուղայեցի խոճա Փանոս Քալանթար, որ Սուրբաթի հայութեան եւ առեւտրականներուն ներկայացուցիչը դարձաւ Արեւելեան հնդկական ընկերութեան մօտ:

28 Յունիս 1688ին Արեւելեան հնդկական ընկերութիւնը խոճա Փանոս Քալանթարի հետ գոյացուց համաձայնութիւն մը, ուր կ'ըսուէր.

«Ա.- Հայ ազգը այժմ եւ յառաջիկային ունենայ հաւասար իրաւունքներ, զորս ունին կամ պիտի չնորհուին ընկերութեանն ունենալու կամ անգլիացի վաճառականի:

«Բ.- Անոնք բացարձակ ազատութիւն ունին երթեկեկելու Հնդկաստանէն այլուր եւ ուրիշ երկիրներէ Հնդկաստան, ընկերութեան որեւէ նաւով, նպատակաւորաբար անձնագիրով:

«Գ.- Ազատ են բնակիլ ընկերութեան որեւէ մէկ քաղաքի, աւանի, կայանի մէջ, առնել, տալ, գնել կալուածներ եւ տուներ, քաղաքային պաշտօններ եւ աստիճաններ ստանալ: Ունին միշտ բացարձակ եւ անվրդով ազատութիւն՝ պաշտելու իրենց կրօնը: Կը յայտնենք, որ պիտի չպահուի մեր ծառայութեան մէջ այն կուսակալը, որ որեւէ կերպով կը նեղէ զանոնք կամ կը խանգարէ ներկայիս շնորհուած որեւէ արտօնութիւն:

«Դ.- Ազատ են նաւարկելու ընկերութեան որեւէ կայանէն Հնդկաստանի նաւահանգիստներ, Հարաւային ծով, Չինաստան եւ Մանիլա՝ ընկերութեան նաւերով, եւ առեւտուր ընել, Չինաստանի եւ Մանիլայի հետ կամ ընկերութեան պայմանագրին սահմաններուն մէջ գտնուած ուրիշ նաւահանգիստներու եւ վայրերու հետ, անգլիացիներուն հետ հաւասար պայմաններով, մաքսով եւ նաւորչէքով»:

Համաձայնագրին մէջ յիշուած է նաեւ, որ հայ վաճառականներու ձեռքերուն մէջ կեդրոնացած արծաթի, աղամանդի, բուստի, ծիրանի ներկի, սնդիկի, սուրի շեղբերու, հրացանի, երկաթի, հայելիի, յախճապակիի, մորթի, վենետիկեան անօթներու, ասուի, կապարի, ըմպելիներու, մարգարտի, յակիւթի, չինական եւ պենկալական ապրանքներու, մուշկի եւ ալըր-չուժի առեւտուրը նաւորչէքի եւ մաքսի ենթակայ են:

Անգլիացիներուն նպատակն էր այսպէսով ամբողջ հայ վաճառականութիւնը իրենց ազդեցութեան տակ առնել եւ տարբեր երկրներու հետ հայ վաճառականներու կատարած առեւտուրը Անգլիոյ ճամբով կատարել տալ: Իբրեւ երաշխիք՝ ընկերութիւնը ազատութիւն կու տար հայերուն Անգլիա ուղղուող որեւէ նաւ բեռնելու հնդկական որեւէ տեսակ ապրանքով: Ընկերութիւնը յանձնարուեցաւ կը ստանձնէր պահել բոլոր ապրանքները, որոնք կը յանձնուէին իրեն, մինչեւ որ անգլիական առաջատանաւերով այդ ապրանքները փոխադրուէին Թուրքիա, Վենետիկ եւ այլուր:

Ընկերութիւնը կը խոստանար նաեւ, որ հնդկական որեւէ քաղաքի կամ աւանի մէջ, ուր քառասունէ աւելի հայեր կը բնակին, իր ծախսով եկեղեցի կառուցելու եւ քահանային կամ պաշտօնեային թոշակը հոգալ:

Այս համաձայնագրին հիմամբ Սուրբաթ եւ այլուր կեդրոնացած հայ առեւտրականները անգլիացիներուն գործակիցները դարձան: Թէեւ, ըստ երեւոյթի, հայերուն մեծ առանձնաշնորհումներ կ'ընծայուէին, սակայն գործնականօրէն համաձայնագիրը աւելի յաջողութիւն մըն էր անգլիացիներուն համար:

ԾԱՆՈՒՑՈՂՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

«Ազդակ»ի մէջ ազգային կամ առեւտրական ծանուցումներ հրատարակելի փափաքողներէն կը խնդրուի ծանուցումին բնագիծը ընթացիկ գիրով (հաստատութեանց պարագային՝ նախընտրաբար պաշտօնական թուղթի վրայ, եւ՝ հաստատուած) ներկայացնել «Ազդակ»ի ծանուցումներու գրասենեակը:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ազգային իշխանության Ոստանակաճարի հարկերի տնօրենության համար դիմումներ կ'ընդունվեն, նուազագույն հետեւեալ պայմաններն մեկը լրացնող համալսարանաւարտ թեկնածուներն, որոնք տիրացած են.

- 1- «Կրթական Կարիք»ի Սպախարոս տիտղոսին (M. A. in School Administration) եւ ունին ուսուցչական փորձառութիւն:
- 2- Համալսարանական «Պսակաւոր Գիտութեանց կամ Արուեստից» տիտղոսին (B. S. / B. A. in Computer Science or Business) եւ ունին 5 տարուան ուսուցչական փորձառութիւն:

Դիմումները կ'ընդունուին Ազգ. Առաջնորդարարի մէջ:

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

ՍԱԿԱՐԱՆ

Պէտրոյի սակարանին մէջ օտար դրամացիներու փակման սակագիները հետեւեալներն էին երէկ.

Մուրիական թղթուկի	31,40 - 33,50	լ.ն.
Իրաքեան տիւնար	50,00 - 51,00	լ.ն.
Քուէլթեան տիւնար	4953,41 - 4957,42	լ.ն.
Յորդանանեան տիւնար	2124,41 - 2128,42	լ.ն.
Պահրէյնեան տիւնար	3995,00 - 4000,00	լ.ն.
Ա. Մ. Ընդունութեանց տիրաւ	408,41 - 412,42	լ.ն.
Քարթաբեան տիւնար	412,16 - 416,15	լ.ն.
Մէլուտական տիւնար	399,88 - 403,99	լ.ն.
Օմանեան տիւնար	3900,00 - 3930,00	լ.ն.
Եգիպտական կիւնէ	321,71 - 325,72	լ.ն.
Անգլիական սթրէյթին	2288,65 - 2292,11	լ.ն.
Չուիցերիական ֆրանք	1009,25 - 1013,52	լ.ն.
Թրքական լիրա	3,61 - 3,64	լ.ն.
Կիպրական փաւունտ	2559,10 - 2563,17	լ.ն.
Ճափոնական հապար եէն	12,67 - 12,71	լ.ն.
Ափրիկեան հապար ֆրանք	2450 - 2451	լ.ն.
Ամերիկեան տոլար	1501,00 - 1514,00	լ.ն.
Քանադական տոլար	956,50 - 959,85	լ.ն.
Աւստրալիական տոլար	809,95 - 813,70	լ.ն.
Եւրօ	1459,90 - 1462,16	լ.ն.

● **ՈՍԿԻ**

Անգլիական մէկ ոսկի	115,000 - 125,000	լ.ն.
Իրանեան մէկ ոսկի	108,500 - 118,500	լ.ն.
Օմանեան մէկ ոսկի	95,500 - 105,500	լ.ն.
Մեքսիքական փէստո	569,500 - 589,500	լ.ն.
Մէկ քիլոկրամ		
ձոյլ ոսկի	15,000,000 - 15,500,000	լ.ն.
Մէկ օնս ոսկի	311,68 - 315,72	Տ
Մէկ օնս արծաթ	4,59 - 4,63	Տ

● Ամերիկեան տոլարի փոխանակման սակերը.

Եւրօ	0.9786
Քանադական տոլար	1.5755
Չուիցերիական ֆրանք	1.4953
Ճափոնական եէն	118.9
Մէկ սթրէյթին	1.531

● **ՍՈՒԿՏԵՐԻ ԲԱԺՆԵԹՈՒՂԹԵՐ**

Գիճի Ա. ճշդում	Գիճի Բ. ճշդում	
Ա. կարգի	43/8	4 3/8
Բ. կարգի	4 4/8	4 6/8

բաժնեթուղթ

ԽԱՉԲԱՆ ԹԻՒ 5221

Պատրաստեց՝ Տ.Ս. ԱՐԱՋԱՐԵԱՆ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										

ՆՈՐԻՋՈՆԱԿԱՆ	ՈՒՂԱՆԱՅԵԱՅ
1. Չայնային կամ ալիքային երեւէջներ արձանագրող կազմած:	1. Շատ տաք - Փետրիսի քոյրը՝ Հարսիսի նկատմամբ:
2. Բնեզր - ձգմել, մանրել:	2. Գաղթող թռչուն - Մեծ մայր:
3. Պարտեսակ - կարծր ու թափանցիկ նիւթ:	3. Արական անուն - Մանողակ:
4. Տուտ - Արամազդի գուտարերէն - Տնկելի ճիւղ:	4. Շինուածք - Չեռնհաս:
5. Հեքիաթային տիպար մը:	5. Ծանրութեան միաւոր - Շնիադող:
6. Կանացի օտար շաքարաթերթ - կորզել, յափշտակել:	6. Ածականակերտ մասնիկ - Ստուեր:
7. Ընտիր սեւ մուշտակ:	7. Յանկադրում - Արական օտար անուն:
8. Չգտում, թեքում:	8. Երկվարկեան - Նոյն գիրերը - Քարի տափակ շերտ:
9. Բնութեան կազմիչ ուժեր - կայսերական հրովարտակ:	9. Շին ֆէյնի գինուորական թելը - Յոյն դիցուհի:
10. Ընկերութեան մաս - Դարիճենիի համեմաւոր կեղեւ:	10. Խորհրդային վատհամբաւ կազմակերպութեան մը - Իական բայ - Աքացի:
11. Լեցուն - կնիւն - Իրերայաջողոր տառեր:	11. Անգլիոյ քաղաքներէն - Համահաւասար:

ԹԻՒ 5220

ԽԱՉԲԱՆ

ԼՈՒԾՈՒՄԸ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս
2	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս
3	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս
4	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս
5	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս
6	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս
7	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս
8	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս
9	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս
10	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս
11	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս

ՊԱՆՔ ՕԹՈՄԱՆ՝ ՊԱՅՔԱՐԻ ԵՒ...

Շարունակուած՝ 5րդ էջէն

ան խոստացած էր իր անձով երաշխաւորել անոնց ապահովութիւնը. կը հասնին ծովեզերք, ուրկէ գիրենք կը փոխադրեն Ֆրանսական «Ժիրոնտ» շոգենաւը:

Դժբախտաբար, սակայն, շոգենաւին վրայ գինաթափ կ'ընեն հայերը ու զանոնք կը փոխադրեն Մարսէյի բանտը: Իրենց խոստումը չեն յարգեր նաեւ դեսպանները, որովհետեւ անոնք իրենց սեփական շահերը միայն կը հետապնդէին: Այս բոլորէն ետք, սակայն, Պանք Օթոմանի գրաւումը մարտական իմաստով մեծ յոյսեր ներշնչեց Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան, զորացուց պալքարի ու զոհարեցութեան ոգին՝ հայրենիքի սիրոյն համար: Քաղաքական իմաստով հայութիւնը մեծ չափով օգտուեցաւ այս դէպքէն, որովհետեւ ան զօրացուց միայն սեփական ուժերուն վտանգելու վճռականութիւնը: անիկա հայութեան սորվեցուց, թէ «օտարէն մեզի ֆայտ չկայ», ինչպէս կ'ըսուի Կիկոյի մօր երգին մէջ:

Իր օրերուն դէպքը շատ մեծ արձագանգ գտաւ եւրոպական մամուլին մէջ, որովհետեւ կարելի չէր, որ հայ յեղափոխականներ յանդուրժանէին սուլթանին քիթին տակ գրաւել երկրին ամէնէն կարեւոր դրամատուները: Եւրոպական կարգ մը թերթեր նոյնիսկ «դարուն ամէնէն ցնցիչ դէպքը» անուանեցին այս գործողութիւնը: Այս ձեւով եւրոպական պետութիւնները կը ստիպուէին հաշուի առնել հայ յեղափոխութիւնը՝ իբրեւ կարեւոր ուժ Դատի լուծման մէջ:

«ԱԶԳԱԿ»Ի ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԶԱՐԳԱՅՄԱՆ ՄՐՅԱՆՔ

ՀԱՐՑՈՒՄ ԹԻՒ 21

«Ի՞նչ կը կոչուի Շրատ էք կատարած առաջին անջրպետագնացը: Ե՞րբ էք կատարած է ան կարծիր մոլորակին վրայ: (2 միշ)

Աճուց : .....

Մակամուց : .....

Հասցէ : .....

Հեռ. : .....

Ծանօթ.՝ Պատասխանները կտրօմները «Ազգակ»ի խմբագրութեան փոխանցել մրցանքի բոլոր հարցումներուն ներկայացումն ենք:

☆ Ի՞նչ կ'ըսեն ԱՍՏՂԵՐԸ ☆

☆ **ԽՈՅ** (21 Մարտէն 20 Ապրիլ)

Մեծ գումարի մը հաշուեցոյցը ձեզ պիտի տրամեցնէ այսօր. պիտի զգաք, որ չէք կարողացած առաջը առնել այս ոչ կարեւոր ծախսին:

☆ **ՅՈՒՆ** (21 Մարտէն 21 Մայիս)

Ձեր գործընկերոջ կամ կողակիցին հետ դրամական հաշիւներու մասին բնաւ մի խօսիք, որովհետեւ պիտի չկարենաք գլուխ ելլել օրուան ծախսերուն հետ:

☆ **ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ** (22 Մայիսէն 21 Յունիս)

Ձեզի նախանձողներ ունիք, հետեւաբար ձեր մասին շատ խօսողներ կ'ըլլան: Կարեւորութիւն մի տաք ու ըսեք՝ «Աւելի լաւ է, որ մէկը ցանկայ թե՛ գրան խղճայ»:

☆ **ԽԵՑԳԵՏԻՆ** (22 Յունիսէն 23 Յուլիս)

Ձեր գաւակներուն հետ կամ շրջանակի մէջ ձեր ունեցած վեճերը յաճախ մտահոգիչ կը դառնան: Ուշադիր եղէք, որ անիմաստ հարցերու համար մթնոլորտը չբոկանա:

☆ **ԱՌԻՒՄ** (24 Յուլիսէն 23 Օգոստոս)

Տուեցէ դուրս ելլելէ առաջ ուշադիր եղէք, որ ելեկտրական բոլոր գործիքները լաւ վիճակի մէջ են, որպէսզի արկած մը չպատահի: Նախագուշտութիւնը վտանգը կը հեռացնէ: Չգուշ եղէք:

☆ **ԿՈՅ** (24 Օգոստոսէն 23 Սեպտեմբեր)

Ձափաւորեցէք ձեր առաջարկները, մանաւանդ անձի մը նկատմամբ, որ կը գտնուի դժուար պայմաններու մէջ: Ոեւէ մէկուն վիրաւորական խօսք մի՛ ըսէք:

☆ **ԿՇԻՌՔ** (24 Սեպտեմբերէն 23 Հոկտեմբեր)

Եթէ համաձայնագիր մը պիտի ստորագրէք, առաւելագոյն չափով ուշադիր եղէք: Եթէ կրնաք, յետագոցեք եւ նոր պայմանագրով մը առաջարկեցէք:

☆ **ԿԱՐԻՃ** (24 Հոկտեմբերէն 23 Նոյեմբեր)

Ձեզի հանդէպ համակրանք ունեցող անձերու անկեղծ զգացումներուն նկատմամբ աւելորդ հարցումներ կ'ուղղէք: Այսպիսի տրամադրութիւն մէկ կողմ դրէք եւ կասկածամիտ մի՛ ըլլաք:

☆ **ԱՂԵՂՆԱՌՈՐ** (24 Նոյեմբերէն 21 Դեկտեմբեր)

Գիշերային խնձոյցներ եւ խեղճութիւններ ընելը մէկ կողմ դրէք, որպէսզի ձեր առողջութեան չվնասէք: Մէկ-երկու օր հանգիստի տրամադրեցէք:

☆ **ԱՅԾԵՂԶԻՐ** (22 Դեկտեմբերէն 20 Յունուար)

Ձեր համարակից պաւելինի բարեկամի մը կը սխալիք, որովհետեւ անոր մտնեցողով աւելի թեթեւ ու հանգիստ պիտի գտաք: Կասկածամիտ մի՛ ըլլաք:

☆ **ՄՈՎԱՆՈՅՇ** (21 Յունուարէն 19 Փետրուար)

Ձեր սպարեզին մէջ կրնաք ունենալ անակնկալ հարց մը, գոր չէիք սպասէք: Այս արգելքները պիտի կարենաք յարաբարել յառաջիկայ շաբաթներուն:

☆ **ՁՈՒԿ** (20 Փետրուարէն 20 Մարտ)

Նիւթական պակասի պատճառով պիտի չկարենաք ձեր երագած մեծ ճամբորդութիւնը կատարել: Համբերեցէք. հարցը հիւանդագին վիճակի մի՛ վերածեք:

ՕՐԱՏԵՏՐ

ՓՈՒՍՏՈՆ / ՅՈՒՅԱՀԱՆԴԷՍ / ԶԲՈՍԱԵՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՆԻՒ ԵՈՐՔԻ ԴԵՉԻ ԱՐՔԱՆ՝ ՊԵՅՐՈՒԹԻ ՄԵՉ

Արդէն շաբաթ մը ի վեր ձեզ երաժշտութեան աշխարհառօշակ դաշնակահարներէն Էնտրի Հիլ կը փոթորկէ Պէյրութի գիշերները: Անոր ելոյթները կը շարունակուին մինչեւ 17 Օգոստոս, «Պլու Նոթ Քաֆէ»ի մէջ:

Պատանի տարիքէն դանակով ձեզ երաժշտութեան աշխարհը մուտք գործած Էնտրի Հիլ իր երկար ասպարէզին ընթացքին նուազակցած է Մայիս Տէյվիսի եւ Թելուիլըս Մոնթիսի մեծ երաժիշտներու: Իսկ «Պլու Նոթ Քաֆէ»-ի մէջ «Պլու Նոթ Քաֆէ»-ի մէջ 1986ին պայն նկատած է իր ամենամեծ պաշտպանեալը:

Առանց տեղացի նուագողներու խումբի մը ընկերակցութեան եւ առանձին նուագող Էնտրի Հիլ Լիբանանի մէջ իր ելոյթներուն կը արտահայտուի իր յայտնաբերած յայտագիրը: Ան հակամէտ է տեղւոյն վրայ ձեւաւորելու իր յայտնաբերած յայտագիրը: Ան հակամէտ է տեղւոյն վրայ ձեւաւորելու իր յայտնաբերած յայտագիրը: Ան հակամէտ է տեղւոյն վրայ ձեւաւորելու իր յայտնաբերած յայտագիրը:

Էնտրի Հիլ՝ «Պլու Նոթ Քաֆէ»ի մէջ

Կեւ տեսնել, թէ կարծիքներ ինչպէ՛ս կ'ընթանայ իմ եւ ունկնդիրներու միջեւ: Նախ կ'ուզեմ հասկնայ թէ ելոյթին ներկաները ի՞նչ տեսակ մարդիկ են:

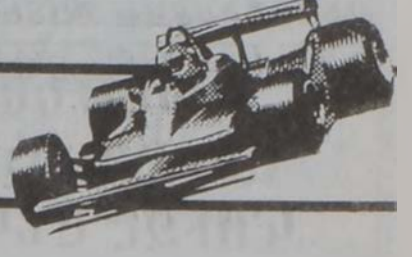
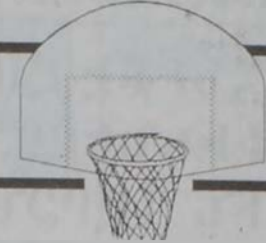
Նիւ Եորքի ձեզի հսկայ պարպապէս թոյլ կու տայ, որ պատմութիւնը իր մէջէն անցնի դաշնակին եւ ապա՝ շորջիներուն: Նուագելու ընթացքին ան ամբողջովին կը տարուի եւ կ'ընթանայ իր երեւակայութեան հոսանքով: Միայն մասնակ, ան չի կորսնցներ իր ունկնդիրներուն հետ կապը եւ յաճախ երաժշտութեամբ կը հակադէմանան արտայայտութիւններուն:

Էնտրի Հիլի ամենավերջին գործը՝ «Էպիտոֆիֆոյ տէ», վեց-էակի համար պատրաստած երգերու խումբ մըն է: Անոնք

ՀԵՌԱՏԵՍԻԼ

<p>Թ. Է. Լ.</p> <p>10:00 - Սապահօ</p> <p>12:30 - Միւլիթ</p> <p>13:00 - Մարուլ հանա</p> <p>14:00 - Եւրոպայի</p> <p>14:30 - Լուրեր</p> <p>15:00 - Մըշուար</p> <p>17:30 - Ֆիլմաշար</p> <p>18:30 - Կենդ. գովակար</p> <p>19:30 - Արաք. լուրեր</p> <p>21:30 - Տեղակալ</p> <p>22:30 - Տեղակալ</p> <p>23:00 - Ամերիկեան</p> <p>ԷՄ. Թ. Վ. Բ.</p> <p>6:30 - Լուրեր</p> <p>7:30 - Թելե</p> <p>09:30 - Բիլիս</p> <p>10:30 - Քի էք</p> <p>11:00 - Ուս թրնսս</p> <p>11:30 - Քըլ մէյլէ ալլէ</p> <p>12:00 - Էմ. Թ. Վ. Բ.</p> <p>12:30 - Էս. Էլ. Շի.</p> <p>13:00 - Մեքսիքական</p> <p>14:00 - Տուրիսմ</p> <p>14:45 - Սի. Էն. Էն. Ի</p> <p>15:15 - Աղանի աղանի</p> <p>16:30 - Փոքեմոն</p> <p>17:00 - Միլի սթիտո</p> <p>17:30 - @Էմ. Թ. Վ. Բ.</p> <p>18:45 - Էնամորտա</p> <p>20:00 - Արաքերէն</p> <p>20:30 - Պէսք սելըր</p> <p>22:30 - Տիվերիսիւրման</p> <p>ԷԼ. Պ. Ս. Բ.</p> <p>7:00 - Սի. Էն. Էն. Ի</p> <p>7:30 - Ինսայտ</p> <p>08:30 - Մա իլար իլար</p> <p>09:00 - Թայպին էլ թոպ</p> <p>10:00 - Տարապէթ</p> <p>10:30 - Նահարքում</p> <p>13:50 - Մարեյիս</p> <p>15:00 - Լուրեր</p> <p>15:15 - Ընթոս ուս անս</p> <p>16:15 - Չաուայա</p> <p>17:00 - Կենդանի</p> <p>18:00 - Տիվերիսիւրման</p> <p>19:00 - Մարիա Իպպէլ</p> <p>20:00 - Արաքերէն</p> <p>20:30 - Արաքական</p> <p>21:30 - Երգահանդէս՝ «Սթիլի էք Պապպէթ»</p> <p>ՄՈՒՍՈՒՄՈՒՄ</p> <p>7:00 - Լուրեր</p> <p>8:30 - Այամ</p> <p>այ սապահ</p> <p>13:00 - Յիէ ինֆօ</p> <p>13:05 - Ամերիկեան</p> <p>ֆիլմաշար՝ «Նոթք լէստիկ»</p> <p>14:00 - Անգլերէն լուրեր</p>	<p>14:20 - Ֆրանսերէն լուրեր</p> <p>14:40 - Հայերէն լուրեր</p> <p>15:05 - Լուրեր</p> <p>15:30 - Արաքերէն</p> <p>ֆիլմաշար</p> <p>16:30 - Թելեթրապի</p> <p>17:00 - Ըլդար ըրպար</p> <p>17:30 - Արաքական</p> <p>ֆիլմաշար</p> <p>18:30 - Այ. Ճախ</p> <p>19:30 - Մոնտիալի յատուկ յայտագիր</p> <p>20:00 - Արաքերէն լուրեր</p> <p>20:30 - Թուսուի</p> <p>մուսիսարիս</p> <p>20:35 - Շու պատու երիւր</p> <p>21:30 - Արաքական</p> <p>ֆիլմաշար</p> <p>22:30 - Քրայմ սիւն</p> <p>իւվերիկէլլըրնայ</p> <p>23:30 - Էսփաս Ֆրանսերէն</p> <p>ԷՆ. Պ. Է. Բ.</p> <p>13:00 - Վաւերա-գրական</p> <p>14:30 - Թաքիթ</p> <p>այ Էսուի</p> <p>15:00 - Լուրեր</p> <p>16:00 - Պիթաճարրոտ</p> <p>17:30 - Մինեմա/35 mm</p> <p>18:00 - Նո քուէնթ</p> <p>18:15 - Տեղական</p> <p>յայտագիր</p> <p>19:00 - Լուրեր</p> <p>20:00 - Քուրուկ</p> <p>20:30 - Մոնթրապար</p> <p>մուֆիտ</p> <p>22:00 - Մասայա</p> <p>23:00 - Մոնտիալի յատուկ յայտագիր</p> <p>ՆԻՒ Թ. Վ. Բ.</p> <p>7:30 - Լուրեր</p> <p>8:30 - Երգ</p> <p>09:00 - Սապահ էլ ուարտ</p> <p>12:30 - Նորաձեւութիւն</p> <p>13:00 - Տեղական</p> <p>ֆիլմաշար</p> <p>14:00 - Լուրեր</p> <p>15:00 - Վաւերագրական</p> <p>16:00 - Տեղական</p> <p>յայտագիր</p> <p>17:30 - Չուիս ին</p> <p>19:00 - Մարիա Նուր</p> <p>19:30 - Լուրեր</p> <p>20:30 - Մէն Թոքի</p> <p>21:30 - Եգիպտական</p> <p>22:30 - Էլրիպատի յալպ</p> <p>Թէյմոնտ</p> <p>ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԵՌԱՏԵՍԻՒՆ</p> <p>ՀԵՌԱՏԵՍԻՒՆ</p> <p>09:00 - Հեռուստատեսութիւն «Միտոյ կախարհանք»</p> <p>09:45 - Կեն գիշերային</p> <p>10:40 - Բարի ախորժակ</p> <p>11:00 - Հայտարար</p> <p>11:20 - Թուսիթո</p>
---	---

Մ Ա Ր Զ Ա Կ Ա Ն ԱՇԽԱՐՀ

ՓԻՆԿ ՓՈՆԿ

ԱՅՍՈՐ

ԱՄՄԱՆԻ ՄԵՋ ԿԸ ՍԿՍԻ ԱՐԱԲԱԿԱՆ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ 18ԲԴ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Այսօր՝ Զորքաշարթի, Ամմանի մէջ (Յորդանան) կը սկսի փինկ փոնկի արարական ազգային խումբերու 18րդ ախոյեանութեան մրցաշարքը, որուն իրենց մասնակցութիւնը կը բերեն Լիբանանի տղոց եւ աղջկանց ազգային խումբերը: Աղջկանց ախոյեանութեան մրցումներուն իրենց մասնակցութիւնը կը բերեն 8 երկիրներու ազգային խումբերը, իսկ տղոց մրցաշարքին՝ 13 երկիրներու:

Լիբանանի աղջկանց ազգային խումբին մաս կը կազմեն Հ. Մ. Լ. Մ. Ի մարզիկներէն՝ Լիզա Պարիթեան եւ Լարա Քէչէպաշեան, իսկ տղոց խումբին՝ Ալֆրէտ-Նաթան Սարգիսեան:

Աղջկանց մրցումներուն տիտղոսին տիրանալու համար պայքարը բաւական սուր պիտի ըլլայ երեք թեկնածուներու՝ Եգիպտոսի, Յորդանանի եւ Լիբանանի միջեւ, իսկ տղոց պարագային՝ Եգիպտոսի, Քաթարի եւ Արաբական Միացեալ Էմիրութիւններուն միջեւ:

ՅՐԱՆՍԱՅԻ ՖՈՒԹՊՈՒԼԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԽՈՒՄԲ

ԺԱՔ ԱՆՆԹԻՆԻԻ ՆՈՐ ԿԱԶՍԸ

Յրանսայի ֆուտպոլի ազգային խումբին նոր մարզիչը՝ Ժաք Սանթինի, որ փոխարինեց Ռոմէ Լըմէրը, յայտարարեց իր 22 մարզիկներուն անունները, որոնք Օգոստոս 21ին բարեկամական մրցումը պիտի կատարեն Թունուի դէմ, այս վերջինին դաշտին վրայ:

Խումբին մաս կը կազմեն չորս նորեկ մարզիկներ, որոնք կրնան բախուր ունենալ առաջին անգամ կրելու ազգային խումբին շապիկը, անշուշտ եթէ Սանթինի դաշտներ կապուցնէ Կանոնը մրցումին ընթացքին: Այդ չորսն են. Ետուսպահներ՝ Ֆիլիպ Մէքս (Օքսէն), Անթոնի Ռեվէյէր (Ռէնն), միջնապահ՝ Պրիւս Շէյրու (Լիվըրպոլ) եւ յարձակող՝ Սիտնի Կոլու (Լիոն):

Անոնց կարգին թեւեւ նկատի առնուցան Էրիք Քարիէր, Ժերմէնի Պրեշէ (Լիոն) եւ Սթիւ Մարլէ (Ֆուլհէմ), սակայն կը գտնուին ետք այլ մարզիկներ, որոնք 2002ի Մոնտիալին մաս չէին կազմած ազգային խումբին:

Իր կատարած առաջին մամուլի ատլիսիսին ընթացքին, իբրեւ ազգային խումբի մարզիչ, Սանթինի յայտարարեց, թէ իր առաջնահերթ նպատակն է իր խումբին հետ լաւ արդիւնք արձանագրել Եւրո-2004ի ֆուտպոլի մրցաշարքի վտոււմի մրցումներուն եւ իբրեւ տիտղոսակիր ոչ մէկ ճիգ խնայել տիտղոսը պահելու համար:

Սանթինի շատ հաւանաբար յառաջիկային իր տրամադրութեան տակ չկարենայ ունենայլ յետսպահ Ֆրանսը Լըպօֆը եւ յառաջապահներ Եու-

րի ճորքայէֆը եւ Քրիսթֆ Տիւկարին, որոնք բոլորն ալ յայտարարեցին, թէ կը մտադրեն լքել միջազգային ասպարէզը:

Անոնց ալ մաս կը կազմեն Սանթինի ըստ, թէ անոնց հետ կը մտադրէ առանձին հանդիպում ունենալ:

Ան յատուկ հանդիպում մըն ալ պիտի ունենայ Նիքոլա Անելքայի հետ: Նշեմք, թէ անցեալ եղանակի վերջին քանի մը ամիսը Լիվըրպոլի փոխտրուած Անելքայի մաս կը կազմէ Մանչեսթըր Սիթիի:

2002ի Մոնտիալին բացակայած Արսենալի յառաջապահ Ռոպերտ Փիրէս դարձեալ հեռու պիտի ըլլայ ազգային խումբէն՝ վիրաւոր ըլլալուն պատճառով: Ան շատ հաւանաբար իր փորձերուն վերսկսի առնուապէս երկու ամիս ետք:

Ստորեւ՝ Ժաք Սանթինիի կողմէ նկատի առնուած 22 մարզիկները:

Բ Ե Ր Դ Ա Պ Ա Ն Ե Ր . - Կ ր ե կ ո Ր ի Քուլիէ (Լիոն) եւ Ուլրիշ Ռամէ (Պարիս):

Յ Ե Տ Ս Ա Պ Ա Ն Ե Ր . - Ժերմէնի Պրեշէ (Լիոն), Վ Ե Ն Ս Ա Ն Ք ան տ էլ ա (Ա. Էս. Ռոմա), Ֆիլիպ Քրիսթանուվալ (Պարիս), Մարսել Տրսայի (Չելսի), Ֆիլիպ Մէքս

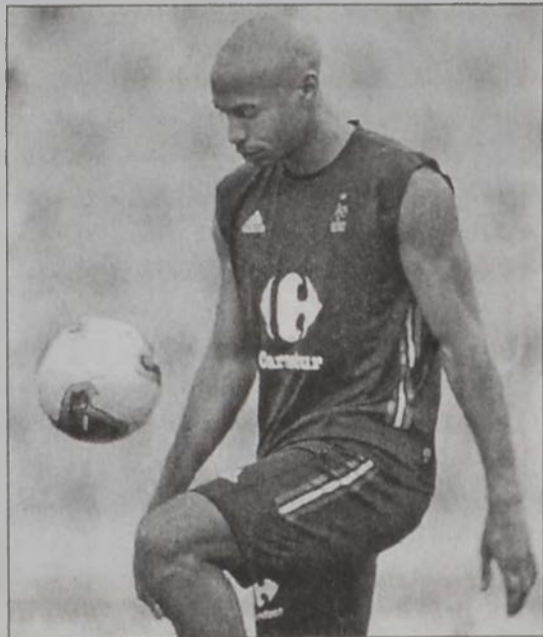

Ժաք Սանթինի

(Օքսէն), Անթոնի Ռեվէյէր (Ռէնն), Ուիլի Սանիոլ (Պայէրս Միւնիխ), Միքայել Սիլվեսթր (Մանչեսթըր Եունայթըտ) եւ Լիլիան Թիւրամ (Եուվեթսու):

Մ Ի Ջ Ն Ա Պ Ա Ն Ե Ր . - Էրիք Քարիէր (Լիոն), Պրիւս Շէյրու (Լիվըրպոլ), Բլու Մաքելէյ (Ռէալ Մատրիտ), Էմանուէլ Փըթի (Չելսի), Փաթրիք Վիլյուա (Արսենալ) եւ Զինէտին Զիտան (Ռէալ Մատրիտ):

Յ Ա Ռ Ա Ջ Ա Պ Ա Ն Ե Ր . - Ժիպրիլ Սիսէ (Օքսէն), Սիտնի Կոլու (Լիոն), Թիէրի Հանրի (Արսենալ), Սթիւ Մարլէ (Ֆուլհէմ) եւ Սիլվէն Վիլթորտ (Արսենալ):

Թիէրի Լամերի

ՖՈՒԹՊՈՒԼԻ «ԵՐԿՉՈՏ» ՓՈԽԱՆՅՈՒՄՆԵՐ

● ԱՒՏՐԱԿԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ մարզիկ Փոլ Օքոն ազատ փոխանցուածով մը Միտլըզպորդէն միացաւ Լիմի, բժշկական քննութիւններու ենթարկուելէ ետք:

30 տարեկան Օքոն, որ երեք տարուան պայմանագրուածութիւն մը ստորագրեց իր նոր աշխատանքին հետ, ֆուտպոլիստի իր ասպարէզին ընթացքին երրորդ անգամ ըլլալով իրեն մարզիչ պիտի ունենայ Թերի Վենըպըլը: Առաջին անգամ Վենըպըլը Օքոնի մարզիչը եղած էր Աւստրալիոյ ֆուտպոլի ազգային խումբին մէջ, իսկ երկրորդին՝ Միտլըզպորդի մէջ:

Լացիո Ռոմայի եւ Ֆիորենթինայի նախկին մարզիկ Օքոն յայտնուածով կը դառնայ վեցերորդ աւստրալիացին, որ մաս կը կազմէ Անգլիոյ բարձրագոյն դասակարգի խումբերուն: Այդ հինգն են. Չէրի Բիւրը, Մարք Վիտուբա, Եագոպ Պրոնց, Տէնի Միլոսեւիչ եւ ձէյմի Մաքմասթըր:

● ԻՏԱԼԱՅԻ միջազգա-

յին յետսպահ Ֆապիո Քանաւարո իր կազմը՝ Փարման լքելով միացաւ Ինթեր Միլանի, չորս տարուան պայմանագրութիւն մը ստորագրելով անոր հետ:

25 տարեկան մարզիկին փոխանցման գումարին մասին պաշտօնապէս ոչինչ յայտարարուեցաւ, սակայն ըստ իտալական

«Կազեթա Տելլո Սփոր» օրաթերթին, Ինթեր Փարմայի վճարեց 15 միլիոն տոլար:

Ինթերի միանալով, Քանաւարո ըսաւ, թէ շատ ուրախ է այս փոխանցումով, որովհետեւ ազգային խումբին իր խմբակիցներէն շատերը մաս կը կազմեն իր նոր աշխատանքին:

ԸՆՏԱՆԻՔԻ ԲՈՒՈՐ ԱՆԴԱՄՆԵՐՈՒՆ ԱՌՈՂՁՈՒԹԻՒՆԸ ՄԵՐ ՄՏԱՀՈԳՈՒԹԻՒՆ
SHOWER CABINE CENTER
Ձեր լոգանքի վարագոյրները Bac a Douche et Bainoire փոխարինեցէ շարժական ալիւմինիում եւ փլասթիք կազմածներով, որոնք հիմնուած են բժշկականօրէն ընդունուած միջազգային չափանիշներու վրայ՝ ապահովելով մորթային եւ ալիւմինիումի մաքրմանը: Այլազան չափեր, մատչելի գին, տեղադրելը՝ արագ, եւ երաշխաւորուած աշխատանք:
Դիմել՝ ԹԱԴԵՍ ԷԼԱՅԵԱՆ հաստ. Սրտ էլ Պառլորի, Զամու Շամուն պողոտայ: Հեռ. 03-392088 եւ 03-476018:

ԹՈՆԻ ԷՏԸՍԶ ԼՔԵՑ ՖՈՒԹՊՈՒԼԸ՝ ՌԻՍՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

Թոնի Էտսեպ՝ իր կատարած վերջին մրցումին

Անգլիոյ ֆուտպոլի ազգային խումբին եւ Արսենալի նախկին խմբագետն ու յետսպահ՝ Թոնի Էտսեպ վերջ մը դրաւ ֆուտպոլի 20 տարուան իր ասպարէզին, երբ անցեալ շաբաթավերջին «Օպթըմը» թերթին հետ իր կատարած հարցազրոյցին ընթացքին յայտնեց, թէ պիտի լքէ ֆուտպոլը՝ շարունակելու համար իր ուսումը:

Էտսեպ, որ ընտանեան իր ակումբին հետ տիրացած է 10 տիտղոսներու, որոշած է այլեւս չորգնեցնել ինքզինքը, այլ վերադառնալ «դպրոց» եւ իր ուսումը շարունակել:

Ցուաջիկայ ամիս 35 տարեկան վեթեռանք պիտի սկսի 3 տարուան տեւողութեամբ հետեւել «Մարգարական գիտութիւն» ճիւղին: Ան կը մտադրէ նշեալ ճիւղը աւարտելէ ետք անցնիլ Յրանսա եւ հոն յաւելեալ ուսում ստանալով Ֆիզիկոս կողմէ մարզիչի արտօնագիր ձեռք ձգել:

Այս մէկուն անդրադառնալով Էտսեպ ըսաւ. «Շատ սրտանց աշխատեցայ 20 տարուան ֆուտպոլի ասպարէզին ընթացքին եւ հիմա ժամանակն է միեւնոյն թափով սկսելու նոր կեանք մը: Երբ պատանի էի, ուսումնէն աւելի ֆուտպոլով հետաքրքրուած էի, սակայն հիմա կը զգամ ուսումի անհրաժեշտութիւնը: Կը կարծեմ, որ տարիներ շարունակ ֆիզիքականին վստահելէ ետք կ'արժէ քանի մը տարի մտային գետնի վրայ զարգանալ»:

Էտսեպ, որ 5 մարզիչի պաշտօն ստանձնելու առաջարկ ստացած էր, ըսաւ. «Չեմ կարծեր, որ պատրաստ եմ կամ ընդունիլ արժանի եմ մարզիչի պաշտօն մը ստանձնելու ներկայիս: Այդ հինգ առաջարկներուն կարգին եղաւ Ուալթֆորտի սքանչելի առաջարկը, սակայն կը կարծեմ, որ ճիշդ քայլը առի գանտնք մերժելով: Տակաւին ժամանակ կայ այդ մասին մտածելու, սակայն ներկայիս ինձի համար կարեւորը ուսումն է»:

Էտսեպ, որ ոգելից ըմպելիներ գործածած ըլլալուն պատճառով 4 ամիս բանտարկուած էր (1990ին) եւ ներկայիս կը փորձէ ձեռքարդարել այդ հիւանդութենէն, պիտի շարունակէ տնօրինել այն բարեփոխական հաստատութիւնը, որ ինք հիմնած էր, օգնելու համար այն մարզիկներուն, որոնք մոլի եղած են տարբեր նիւթերու, ինչպէս՝ խթանիչ դեղեր, ոգելից ըմպելիներ, եւ այլն: Ան նաեւ ընդունած է ՄԱԿԻ մշակութային կազմակերպութեան՝ ԵՈՒՆԵՍԿՕԻ մօտ դեսպան ըլլալու պաշտօնը:

Նշեմք, թէ Էտսեպ Արսենալի հետ իր վերջին մրցումը կատարեց անցեալ Մայիսին, Սելթիք խումբին դէմ: Ան առաջին անգամ Արսենալի շապիկը կրեց 1983ին: 20 տարուան ընթացքին, ան անոր շապիկը 700 անգամ կրելով չորս անգամ շահեցաւ Անգլիոյ ախոյեանութիւնը, երեք անգամ Անգլիոյ բաժակը, երկու անգամ՝ Անգլիոյ իրկայի բաժակը, մէկ անգամ ալ՝ Եւրոպայի բաժակակիր խումբերու բաժակը:

35 տարեկան Էտսեպ, որ 86 անգամ կրած է Անգլիոյ ֆուտպոլի ազգային խումբին շապիկը, միջազգային ասպարէզը լքեց 21 Յունուար 2001ին:

ԹԵՆԻՍ

ՍԱՐԳՍԵԱՆԻ ՅԱՂԹԱԿԱՆ

Ինտիանափոլիսի մէջ (Մ. Ն.) տեղի ունեցող թենիսի տղոց Ար. Սի. Էյ. Ի ախոյեանութեան մրցումներուն Ա. հանգրուանին իր կատարած մրցումին, հայրենի Սարգիս Սարգսեան յաղթանակ մը արձանագրեց՝ 6-2 եւ 6-4 արդիւնքով պարտութեան մատնելով Ֆրանսացի Միքայէլ Լոտրան:

Ա. հանգրուանին յիշատակելի անակնկալ շարձանագրուեցաւ, բացի Սարք Ֆիլիփուսի (Աւստրալիա) կրած պարտութենէն՝ Յրդ դասուած գերմանացի Ռայնըր Շիւթլըրէն (7-6 եւ 7-6):

● ՄՈՆՐԻՒԼԻ մէջ (Քանաւա) տեղի ունեցող աղջկանց թենիսի միջազգային մրցաշարքին Ա. հանգրուանի մրցումներուն առաջին «գոհը» հանդիսացաւ Ֆրանսացի Մարի Փիրս, որ 7-6, 6-7 եւ 7-5 արդիւնքով պարտութիւն մը կրեց Հենրիէթա Նակիոլայէն: Աննա Բուրնիքովա (Ռուսիա) յաջողեցաւ պարտութեան մատնել Ստորի Օպաթան (Ճափոն)՝ 6-3 եւ 6-1, իսկ անոր ազգակից Էլենա Տեմենիսեւա (դասուած՝ Յրդ)՝ Ատրիանա Սերրա Չանեթիին (Իտալիա), 6-3 եւ 6-4 արդիւնքով:

ՌՈՅ ՔԻՆ ԿՐՆԱՅ ՊԱՏԺՈՒԼ ԱՆՅԵԱԼ ԵՂԱՆԱԿԻՆ ԻՐ ԿԱՏԱՐԱԾ ՄԵԿ ՖԱՌԻԼԻՆ ՀԱՄԱՐ

Ռոյ Էլին (ձախից)՝ իր կատարած ֆուտիլին ընթացքին

Անգլիոյ ֆուտպոլի ֆետերասիոնի մէկ պատասխանատուն երէկ յայտնեց, որ Մանչեսթըր Եունայթըտի խմբագետ Ռոյ Քին կրնայ պատժուիլ անցեալ տարի Ապրիլին իր կատարած գիտումնաւոր ֆաուլին համար. ան զօրաւոր ֆաուլ մը կատարած էր Մանչեսթըր Սիթիի նորվելիացի յետսպահ Ալֆ Ինկը Հասթինսի դէմ, փորձելով երեք տարուան իր վրէժը լուծել անկէ...

1997-98 եղանակին մեծ մասը, այլրից միջազգային մարզիկ Ռոյ Քին դաշտ էր կրցած ներկայանալ, երբ ֆաուլի ենթարկուած էր Հասթինսի կողմէ, սակայն վստահաբար ոչ դիտումնաւոր կերպով:

Անցեալ տարուան այդ պատճառով դէպքն ետք, իր կարգին 29 տարեկան նորվելիացի վիրաւորուելով հազիւ քանի մը մրցում կատարած էր իր ակումբին՝ Սիթիի հետ:

Քինի կատարած այս յայտարարութեան մասին անդրադառնալով, Հասթինս ըսաւ, թէ մտադիր չէ դատ բանալու անոր դէմ, ոչ ալ հակազդելու անոր ելոյթին:

Անգլիոյ ֆուտպոլի ֆետերասիոնը եզրփակելով իր յայտարարութիւնը ըսաւ, թէ երբեք պիտի չաճապարէ վճեռու համար իր սահմանելիք պատիժը, այլ համապատասխան փաստերը ունենալէ ետք է միայն, որ հարկ եղած տնօրինումները պիտի կատարէ:

ՌԻՕ ՖԵՐՏԻՆԱՆՏ ՎԻՐԱԽՈՐՈՒԵՑԱԻ

Անցեալ Շաբաթ օր, Մանչեսթըր Եունայթըտի «Օլտ Քրիֆթոն» դաշտին վրայ տեղի ունեցաւ ֆուտպոլի միջազգային բարեկամական մրցում մը՝ դաշտին տէրերուն եւ արժանթինեան Պոքա Ժուլիորդ խումբին միջեւ:

Թէեւ անգլիական կազմը 2 - 0 արդիւնքով յաղթանակ մը արձանագրեց, պարտութեան մատնելով իր հիւրը՝ Պոքան, սակայն մարզիչ Ալեքս Ֆերիլըսի կազմը տեղի ունեցած բարեփոխական այս մրցումէն ստացաւ մեծ հարուած մը, երբ իր խումբին մաս կազմող Ռիօ Ֆերտինանտ, որ աշխարհի ամէնէն տեղ յետսպահն է, վիրաւորուեցաւ: Ան շատ հաւանաբար եղանակի բացման մրցումին՝ յառաջիկայ Շաբաթ, 17 Օգոստոսին, չկարենայ դաշտ ներկայանալ Ուէսթ Պրոմուիչի դէմ:

Արժանթինեան կազմը մրցումը աւարտեց տասը մարզիկով, երբ Քարլոս Թեւէս Փոլ Սթրիչի բուռնացրով հարուած մը տուած ըլլալուն պատճառով կարմիր քարտ ստացաւ:

Շուանացի Ռուտ Վան Նիսթրըյու Ա. կիսախաղին նշանակեց անգլիական կազմին երկու կոկոր:

BALKAN Holidays
VARNA
295 \$
Կը Երբօրէն Երբօրէն Երբօրէն
4ը Երբօրէն Երբօրէն Երբօրէն
4ը Երբօրէն Երբօրէն Երբօրէն
ՎԵՐՄԱՆ ԴԻՐՈՒԹԻՒՆ
Մազրաս, Ուաքք Ռում
շէն, «Պաք Ատի»
01-304553/63 03-273251

